VOL. XV. ÉVFOLYAM. 1927 SZEPTEMBER 8. NO. 36. SZÁM

THE LIBRARY OF THE UNIVERSITY OF KENTUCKY
SEP 8 1927

MAGYAR BÁNYÁSZLAP

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL VISITS MORE THAN ELEVEN HUNDRED MINING CAMPS AND MORE THAN FOURTEEN THOUSAND HOMES

HIMLERVILLE KENTUCKY

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL HAS MORE SUBSCRIBERS THAN ANY OTHER THREE HUNGARIAN WEEKLIES IN THE UNITED STATES

OHIOBÓL MEGÜZENTÉK

AZ OHIOI BÁNYAURAK BOSSZUT ESKÜDTEK A BÁNYÁSZLAP ELLEN. — AZT ÜZENTÉK, HOGY "LETIPORJÁK" AZ UJSÁGOT S ÖK FOGNAK EGY HATNYELVÜ BÁNYÁSZLAPOT KIADNI. — ILLINOIS BÁNYABARÓNAK A HAZUGSÁGAIT UJRA EL AKARTÁK HELYEZNI AZ UJSÁGBAN. — HÁT CSAK HADD JÖJJÖN A "LETIPRÁS", MI MÁR PRÓBÁLTUNK ILYEN HARCOT.

LELŐTTEK EGY FŰTŐT EGY SZÉNSZÁLLITÓ VONATON

Egy bokorból 25 lövést adtak le a vonatra. — Két szervezett bányászt letartóztattak. — Az ohioi hatodik alkerület titkárát is letartóztatták.

Ohioban egyre vészesebb eseményeket szül a bányászok harca. A bányaurak sztrájktörőtereit kiserlete a bányászok elkeseredését növeli és az elkeseredett bányászok bizony most már törvényellenes cselekedetekre is ragadtatják magukat.

Hiába követnek el a szervezet vezetői mindent, hogy a bányászokat visszatartsák a törvény megszegésétől, a bányászok elkeseredése itt is, ott is kirobban.

A Baltimore & Ohio vasut vonala a sztrájkterületen viszkeresztül. Arra szálliják a tavakra West Virginiából a szenet.

A mult héten Flushing, Ohio közelében egy West Virginiából haladó szénnel megrakott vonatra rálőttek.

A vonalmenti bokrokból vagy 25 lövést adtak le. A mozdonyon utazó McGee nevü fűtőt halálosan megsebesztek s golyók.

A nyomozást azonnal megkezdték és Wheelinghől hozott kutyák segitségével el is fogták a tetteseket. Két szervezett bányászt, akiket letartóztattak,

Ugyanakkor letartóztatták P. J. Bendert, az ohioi hatodik alkerület titkárát, mert Goshoctonban megtámadták a sztrájktörőket. Vele együtt több szervezett bányászt is letartóztattak.

Ohioban halálf üzentek a Bányászlapra.

"Letiporják" az ujságot, mint a multban már voltak és annyiszor letiporták s dühöngő ellen-lapot fognak kiadni a napokban.

Hat nyelvü "munkáslap" kiadását tervezik s tudatták velünk, hogy különösen a magyarra fognak ráfeküdni.

Hát a bányaurak csak adjanak ki ujságot bátran.

Mi már ehhez hozzá vagyunk szokva.

Minket már egynéhányszor "letiportak".

Első ízben Welchen adták ki ellenünk a magyar ujságot. Az egy néhány hét alatt jobbá-létre szenderült a nagy pártfogástól.

Azután Martins Ferry, Ohban adtak ki ellenünk egy ujságot az ohio bányaurak, az előbbi sztrájk alkalmával.

Akkor is arról volt szó, hogy a Bányászlapot "letiporják".

Most két éve Loganban inditottak meg a "Bányavidék"-et, szintén azzal a keresztényi szándékkal, hogy véget vetnek ennek az ujságnak.

Valamennyit a bányatársaságok pénzén inditották.

Még azt a kajla nevü kis piszkost, amit az utca, árkok tenyészes csavargója ad ki Welchen, még azt is a bányabárók finanszirozták — hirdetéssel.

És most Ohioban, a bányászvérrel megöntözött Ohioban uj "letiprási" jelszót adtak ki a bányák nagy hatalmu urai s megüzentek, hogy laj a Magyar Bányászlapnak.

Nem közölték a hirdetést, amelyben sztrájktörő bányászokat verbuváltak.

Egy oldal ilyen hirdetés ára négyszázkilencven dollár a havonta mintegy kétezer dollárral remélték megtenni a Bányászlapot az árulása.

Azt üzenték, hogy a törvény szerint kötelesek vagyunk közölni a hirdetést, hogy ha azért megfizetnek.

Megüzentük, hogy a hirdetést — igaz — tartozunk közölni, de a hirdetés mellé azt irjuk a lapba, ami nekünk tetszik. És hogy ha ráknégyszeritenének bennünket, hogy a hirdetést tegyük ki, az nem fog sokat használni a sztrájktörőnek. Mert akkor mellette mindkét oldalon megirjuk a saját magunk véleményét.

Hát a hirdetést nem kényszerítették bele az ujságba, de bosszut esküdtek és megüzenték, hogy ezt az ujságot letiporják.

Hogy minden ellenvélemenyü letipornak.

Hogy legázolnak minden ellentállást és mindenki megsiratja, aki nem megy neki a szervezetnek.

Csak éppen hogy géppuskákat nem fényegettek bennünket is.

Csak éppen hogy ide is nem akarnak bánya-brőket és katonákat küldeni, hogy a Bányászlapot megfékezzék.

Ohioban, a bányavidékeken már hadi állapotokat teremtettek, még szép tőlük, hogy Kentucky államnak háborut nem üzennek.

Hát, jó uraink, minékünk ugyan üzenhetnek.

Mi ellenünk nem hatnyelvü, de tizenhatnyelvü, ujságot is kiadhatnak.

Mi ismerjük azt a magyar gentleman, aki vállalja Önöktől a megbizást.

Mi nem tudjuk, hogy az az ur helyesen fogja-e Önöknek ezt a cikket leforditani, de azt remeljük, hogy meg fogja tenni.

Hát ezt válaszoljuk a fenyegetésre:

'Ohioban nehéz helyzetben vannak a bányászok. Lehetséges, hogy ki fogják őket éhezteni. Lehetséges, hogy alacsonyabb munkadijért is visszamennek. Mi nem tudjuk és mi abba nem akarunk wvatkozni. De azt az egyet igérhetjük Önöknek, hogy a magyar bányászok csak a szervezet KEBELÉBEN fognak a munkába visszamenni. Hogy a szervezet az Önök nem verik le.

Ami pedig a nékünk szóst. üzenet fenyegetést illeti, arra csak mosolygunk. Ad bányász-barátja számára, a janak ki Önök hatnyelvü, mennyünek á cimét tudja.

tizenhatnyelvü, harminc-hatnyelvü lapot a sztrájktörésre.

Előbb fog az ohioi bányatársaságok kétharmada tönkre menni, mint a hogy Önök ezt a lapot, a Magyar Bányászlapot eltiporják."

Ez a válaszunk, uraink, az üzenetre. Arra a szives, kedves, keresztényi üzenetre.

Ezt üzenjük véres Ohionak, ahol most orgiát ül a megkerült nagytőke kétségbeesett kapkodása, ahol most géppuskákkal lőnek az asszonynépre, a gyerekekre.

És a magyar bányászok is válaszolnak.

Közölni fogjuk a legközelebb azoknak a neveit, akik egy-két-hat-nyolc példányban, ugyanannyi uj előfizető számára fizettek elő az ujságra.

Azért közöljük a neveiket, mert ha csak a számot közölnénk, akkor esetleg nem hinnék el, amit irunk.

Akkor lehetetlennek tartanák, hogy a magyar bányászok ilyen csodálatos összetartással kelltek saját maguk védelmére.

Hát csak tessenek kérem ezt az ujságot "letiporni."

Sok szerencsét kivánunk a nemes munkához "Véres Ohionak."

*

A magyar bányászoknak csak egy feleletük lehet erre a gazemberségre. Minél szélesebb körben terjeszteni az ujságot.

A SZERVEZET VISSZAVERI A PITTSBURGH TERMINAL COAL CO. TÁMADÁSÁT

A legtöbb bajt a társaság által alkalmazott "policok" okozzák. — Philiph Murray alelnök leleplezi a társaság egyik főrészvényesét. — Titkos egyezsége akart lépni a United Mine Workerszal. — A bányászszervezet visszautasította ezt az ajánlatot. — Szeptember 9-én lesz a tárgyalás.

Mult heti számunkban megirtuk, hogy a Pittsburgh Terminal Coal Co. uj taktikához folyamodott és pereskedésekkel akarja meggyengíteni a szervezet erejét.

Másfél millió dollár kártérítést követelnek a United Mine Workerstől, mert megakadályozzák a sztrájktörést bányáikban. Azonkivül perszetiltó parancsot is kérnek a biróságtól a United Mine Workers ellen.

A szervezet nevében Phillip Murray alelnök most nyujtotta be a birósághoz a bányatársaság tiltó parancs kéréseire a feleletet.

A szervezet alelnöke rámutat, hogy a legtöbb bajt a társaság alkalmazásában álló "policok" okozzák, akik belekötnek a békés bányászokba. Rámutat az alelnök, hogy ezek a dologkerülők mindenáron zavargásokat idéznek fel, mert ezzel mutatják a társaságnak, hogy rájuk szükség van. Azt mondja Murray, hogy csak olyan törvényszegést amit a szervezett bányászokra fognak, maguk a police urak követnek el, hogy szilárditsák állásukat.

Elmondja beadványában azt is Murray, hogy a Pittsburgh Terminal Coal Co. egyik főrészvényese, Mr. Frank H. Taplin titkos egyezséget ajánlott a United Mine Workers vezetőinek.

Taplin ur össze akarta vásárolni a társaság részvényeit. Előbb azonban Lewishoz fordult, akitől azt kérte, hogy csesenek titkos egyezséget, melynek értelmében ő fizet a napszámos munkásoknak napi 6 dollárt, később hetet, ezzel szemben a szervezet hagyja az ő bányáit nyugodtan dolgozni.

Taplin ur arra is kötelezni akarta magát, hogy az ő controlja alá kerülő Pittsburgh Terminal Coal Co. collekfálni fogja a union illetékeket is.

A szervezet természetesen el utasitotta ezt az ajánlatot. Azt válaszolták, hogy semmi titkos egyezséget nem hajlandók kötni.

A bíróság szeptember 9-án fogja tárgyalni a pert. Nagy érdeklődéssel nézek Pennsylvánia bányászai a fejleményeket elé.

Különben Közép Pennsylvániában, ahol áprilisban még benn maradtak a bányászok és a szervezet csak azután hivta ki őket a munkából, amikor nem sikerült a bányaurakkal a megegyezés, most kezdik a sztrájktörtetést.

Egyelőre még csak kisebb bányák bátorkodnak nyitni, de ugy hirlik, hamarosan Közép Pennsylvánia minden jelentősebb bányája nyitni fog.

Cambria és Clearfield megyékben a bányaurak már előre kérték a sherriffeket, hogy akadályozzanak meg minden zavargást.

Erre a sheriffek természetesen elrendelték a piketeles beszüntetését. Csak egyenként szabad a bányászoknak azon az uton megjelenni, ahol a sztrájktörőknek munkába kell menni.

DINA CSODÁLATOS TÖRTÉNETE

a cime annak a gyönyörü óhazai mesének, melynek közlését

SZEPTEMBER 29-ÉN

kezdjük meg.

Ezt az óhazai mesét is lapunk kiváló munkatársa

SZENTIMREI MÁRTHA

irta a magyar bányászok számára.

Szentimrei Mártha irásait évek óta élvezik a magyar bányászok. Tudják, hogy mindig lebilincselően érdekes történeteket mesél el. Alakjai mindig köztünk élő emberek és a történeteket az életből lesi el.

DINA CSODÁLATOS TÖRTÉNETE

bármennyire csodálatos is, megtörtént eset. Szereplői egytől-egyik éltek és élnek Magyarországon.

Ha van olyan barátja, akinek nem jár még a Magyar Bányászlap, rendelje meg számára. Könnyen megtehetti ezt most. Csak saját előfizetését kell megujitania legalább fél évre egy dollárral és azonkivül 10 centet kell beküldenie barátja előfizetésére. Egy egész évre küldjük 10 centért barátjának a lapot. Ha egész évre ujitja meg 2 dollárral ujságját, két barátjának rendelheti meg 20 centért lapunkat. Vagy megrendelheti ugyanilyen kedvezménnyel Himler Márton Hettlapját. Ha Ön most rendeli meg barátjának a lapot, olvasni fogja Szentimrei Mártha nagyszerü regényét elejétől.

AZ ILLINOISI BÁNYÁSZOK ÉS BÁNYATÁRSASÁGOK MEGBIZOTTAI UJ GYÜLÉSRE JÖNNEK ÖSSZE

Az illinoisi bányászok és bányaurak megbizottai szerdán, szeptember 7-én uj gyülésre jönnek össze.

A 12 ik kerület elnöke, Harry Fishwick már szétküldte a bérbizottságnak a gyülésre szóló meghivót.

Remélni lehet, hogy a bányaurak megbizottai most már nem lesznek olyan makacsok, mint eddig voltak és az uj tárgyalások már meghozzák az általános szerződést Illinois bányászainak.

TOPLIN PENNSYLVÁNIA! SZÉNKISISTEN PANAMÁ!

Toplin szénkirály meg akarta vásárolni az egész United Mine Workers szervezetet.

Tőzsde-manipulációra csábitotta a szervezet vezetőit.

Milliós nyereségeket helyezett kilátásba, hogy a szervezettel szövetkezve a Mellon családot kifosztbassa.

Lapunk jövő heti számában részletesen megirjuk ennek a megdöbbentő széncsatának és szénpanamának minden piszkos részletét a maga teljes mezteleségében.

Megtláták majd a bányászok, hogy hirka módjára akarják őket adni-venni a szénistenek, mikor egymás nyakát akarják kicsavarni.

MAGYARORSZÁGI HIREK

A kontinens leggazdagabb földbirtokosa

Esterházy Pál herceg nem szórakozik, eladta a lovait s 320,000 holdján a magyar jövő egy darabját akarja megteremteni.

A herceg huszonhat éves . A birtok? Erről a "Gazdaságtár" beszél.

Szántóföld	72,371	hold
Kert	338	hold
Szőlő	360	hold
Rét	28 355	hold
Legelő	16,792	hold
Erdő	92 331	hold
Nádas	1380	hold
Földadó alá nem eső	12 383	hold
Összesen	222.241	hold

Ebből a hatalmas birtokból 221,451 hold hitbizomány; herceg Esterházy Pál generális nádornak az alapítványa. Az "áruló" Esterházynak, aki közvetitette a békét Bethlen Gábor és a császár között a ennek a békének az érdekében átengedte Bethlen párthivelnek Északmagyarországon fekvő hatalmas birtokait, átengedte Munkács várát a északmagyarországi vesztességért a mai nyugatmagyarországi birtok magvát kapta cserébe a királytól. A cserén veszitett, de — a politika mérlegét akkor is csalfa kezekkel igazgattak, — árulónak nevezték Esterházy Pált, mert földet ... ott, arról nem beszéltek ... a mérleg másik serpenycjére, veszteségnek, odavetette felvidéki birtokait.

Ez az Esterházy Pál alapitotta az óriási hitbizományt, abból a birtokból, amit szerzett. Alapitó levelében azt mondja:

"...öröklett birtokomat szét osztom az örökösök között. Azt a vagyont, amit én magam azt reztem, nem osztom fel, mert nem akarom, hogy az én szerzeményem bármikor is örökségi viszály magvát hintse el az Esterházy-házban. Szerzett vagyonom legyen a családi bélkesség záloga és az Esterházyak mindenkori jólétének biztos alapja."

Az óriási hitbizomány alapjait kölcsönökből vetette meg Esterházy Pál. Pénzt vett fel polgároktól, papoktól, egyhászaktól, zsidóktól és a pénzért földet vásárolt. A föld jövedelméből fizette a kölcsönöket és a kölcsönök kamatait. Ezek a kölcsönöknek a maradványait, utolsó részleteit ma, 230 esztendő után fizeti aranyban az Esterházy-uradalom pénztára!

A herceg hitbizományalapitó kereskedelmi műveleteiben igen fontos szerepet vittek a zsidók. A XVII. század vége nek zsidóüldözései idején Nyugatmagyarországon herceg Esterházy Pál volt a zsidók egyetlen menedéke.

"Die fürstliche Juden", — igy nevezték azokat a zsidókat, akik Esterházy Pál udvara kiszélben, Kismartonban, Nagymartonban, Boldogasszonyfán és Lakompackon telepedtek le, zsidó birák, zsidó községi elöljárók vezetése alatt gazdálkodtak, kereskedtek, résztvettek annak a hercegnek a kereskedelmi és közgazdasági műveleteiben, aki menedéket adott nekik és — felhasználta az ötleteiket, felhasználta őket magukat is, birkozterző szenvedélyének szolgálatára. Ez a négy község még napjainkban is viseli zsidó jellegét.

Pál, a tizenkettedik herceg

Pál, a tizenkettedik Esterházy herceg 19 éves, a bécsi kereskedelmi akadémia hallgatója volt, mikor a hitbizomány ura, herceg Esterházy Miklós 1920 április 5-én Sopronban meghalt. Az uj földesur felhőszakitotta tanulmányait, hazajött Esterházy-házba, hogy az atyja halálára, bevárta nagykorusitását, az után átvette az óriási vagyon kezelését.

Esterházy Pál hercog ekkor már tul volt életének talán legkülönösebb eseményén: kétszer tett érettségi vizsgát! A fiatal herceg a soproni bencés főgimnázium rendes tanulója volt. Egész az érettségig tiszta jeles tanuló. A protestáriumban, 1919-ben tette első érettségi vizsgáját. Ezen a vizsgán — megleptetésre — jót kapott matematikából. Erre még egyszer nekiment az érettségi vizsgának, az egyetlen "jó" jegy miatt másodszor érettségizett és a második érettségije már jelesen sikerült.

Érettségi után a bécsi kereskedelmi akadémia hallgatója lett, innen szólitották Esterházára, hogy vegye át Magyarország legnagyobb vagyonát....

"Dolgozom..."

A Várban, a Tárnok utcában áll az Esterházy palota. Az egyemeletes három óriási telekre — a 9., 11., 13 számu alá — épitett palota ajtajában díszruhás kapus áll, nyitogatja a nehéz főkaput. Ritkán nyitogatja, mert Esterházy Pál még nem kezdte meg az Esterházyak hagyományos nagyuri, vendégjárós életét. A herceg megérkezik Budapestre, fogadja a joghatóságait, fogadja Sós jószágkormányzó urat, Szolnoky központi igazgató urat, fogadja személyi titkárjának, Horváth doktornak referádáját és — dolgozik. Rendelkezik, irányit.

Herceg Esterházy Pál elfelejtett mulatni...

S mikor személyi titkára utján megkérdezték Esterházy Pál herceget, hogy hogyan él, mit csinál, mik a tervei, a herceg a jószágigazgatójával folytatott tanácskozás közben üzent:

— Dolgozom... Sokkal fiatalabb vagyok, semhogy beszelni kivánnék a nyilvánosság számára. Ahban a korban, a melyben én élek, a fiatalemberek a törvényszéken, a vármegyénél, a miniszteriumokban dolgoznak. Nem viszek közszerepet, nem szerepelnek a nyilvánosság előtt. Csak dolgoznak. Ettől az uttól — bár én más körülmények között élek — nekem sem szabad eltérni. A közszereplésel, a nyilvánosság előtti beszéddel várhatok addig, amig a munkám révén ismernek meg...

Ez a beszéd ismerős. Két év előtt egy soproni ipari kiállitason mondott hasonló dolgokat Esterházy Pál, a kiállitás védnöke:

— Én, uraim, nem a beszédhanem a munka, a cselekvés embere akarok lenni, éppen ezért nem is beszélek...

Ásszuk, hogy is áll a herceg munkája?

A herceg tanul

Herceg Esterházy Pál maturált, azután Bécsben befejez te kereskedelmi tanulmányait. Bécsből Münchenbe ment, a hol egy évig az erdészeti főiskola hallgatója volt.

Közben jogot tanult. Megszerezte a jogi és államtudományi doktorátust.

Nyelveket tanult. Ma a magyar nyelven kivül kitünően beszél németül, franciául, angolul és oroszul. Mindezt azért tanulta, mert, mint 6 mondotta:

— Egy Esterházynak ismernie kell a világnyelveket, ha külföldön utazik, nem szabad fennakadnia semmilyen nemzetközi összetételű társaságban, mindenütt meg kell értetnie magát, mert — ez magyar érdek...

— Ismernie kell a világnyelveket, mert csak igy találhat teljes tökéletes kapcsolatot az európai nagy nemzetek kulturéletével, igy férhet hozzá a külföld irodalmának olyan kincseihez, melyeknek a magyarországi életben akár szellemi, akár anyagi haszmát veheti...

A hercegi vagyon alapja az a 403,000 holdas hitbizomány volt, melyet 1695-ben alapitott Esterházy Pál herceg. Ezt a hitbizományt bizonyos fokig aztérombolta a trianoni békeszerződés.

Csonkamagyarországon 257 ezer hold föld maradt a hercegi rendelkezésére. Ebből a 275,000 holdból 35,000 hold szántóföldet vitt el a vagyonváltság, a földreform.

A hitbizományból 16,000 hold föld a mai Jugoszlávia területére került. A jugoszláv kormány nem kobozta el ezt a földet, nem osztotta fel, hanem — barátságosan, de kumény, szurós barátsággal arra kényszeritette Esterházy Pál herceget, hogy értéken alul is adja el jugoszlávisi birtokait.

Nyugatmagyarországon 100 ezer hold Esterházy birtok fekszik. Ausztriában nem volt földreform, ez a birtok továbbra is megmaradt Esterházy herceg kezében.

Ez után a birtok után herceg Esterházy Pál földadóban és 44 százalékos jövedelmi adóban kerek összegben hatvan milliárd korona adót fizet, tehát olyan összeget, mely legnagyobb bankjaink egyikét sem terheli.

Hatvanmilliárd adó!

Ez a hatalmas vagyon óriási erkölcsi felelősséget jelent. Aki ennek a vagyonnak ura, parancsolója, annak a magyar kultura, a magyar nemzeti gondolat, minden kulturális, hazafias megmozdulás legerősebb oszlopának kell lennie.

Milyen kulturfeladatokat tel jesit a herceg?

— Hatvanmilliárd adót fizetünk — mondja dr. Szolnoky Dezső, a herceg uradalmainak központi igazgatója, a ki az ősi, 150 éves Esterházy kastély igazgatói irodájában fogadott. — Ez akármennyi adót fizetünk, akármennyi jövedelmet valunk be, akármennyire alátámasztjuk bevallásainkat, a pénzügyigazgatóság emberei csak kevesik a bevallásunkat. S ha azt mondjuk, hogy a jövedelmünkből ilyen és ilyen kulturfeladatokat teljesitünk, ilyen és ilyen népjóléti intézményeket tartunk fenn és támogatunk, azt mondják, hogy miért tesszük? Nem köteles bennünket erre senki!

— Csakhogy a herceg ur azt mondja, hogy ez a vagyon kötelez... Ez ennek megfelelően él, ennek megfelelően foglalkozik azokkal a kérdésekkel, melyek a kulturát, a népjóléte t érintik.

— Százsnyolcvan községben fekszenek a hercegi birtokok, szárnyolcvan községben terhelik a hercegi vagyont a kegyuri terhek. Ezekben a községekben iskolákat tart fenn a herceg, ezekben az iskolákban a herceg pénztára fizeti a tanitókat, fával, épitkezési anyaggal mi látjuk el az iskolákat, de nemcsak az iskolákat, de mindazokat, akik indokolt kéréssel jönnek a herceghez és támogatását kérik. Mi senkit nem utasitunk el, aki megérdemli a támogatást.

Százhuszplébánia kegyura a herceg. Ebből a 120 plébániából 73 az osztrákok által megszálloitt területen fekszik. Ezek ket a plébániákat a bécsi kardinálihoz beérkező pályázatok felülvizsgálása után a herceg tölti be. A plébánosi állások betöltésébe az osztrák kormánynak semmi beleszólása nincs. Mi — mi élünk azzal a joggal, hogy magunk választhatjuk meg az embereinket! A ki Burgenlandban, a herceg nr az ősi fentartott plébániákon akar elhelyezkedni, annak jó magyarnak kell lenni... Azt hiszem, nem kell bővebben jelentemnem, mennyire nagy jelentőségű, hogy Burgenlandban magyar főur nevezi ki a magyar papot.

Zárdákat, szerzetes tanitórendeket, középiskolákat támogat a herceg.

— Két év előtt az Operaház ujuyos válságnál küldött. A herceg nem sokat gondolkozott. Döntött: az Opera szanálásért semmi áldozat nem sok!

— Azután szanálta a Magyar Tudományos Akadémiát.

— Ő ha bármilyen komoly kulturintézmény kopogtat a herceg ajtóján, az az ajtó kinyilik...

100,000 ember kenyere

A kulturális feladatokkal majdnem egyenlő adlyu az a kérdés, hogy hogyan kapcsolódik herceg Esterházy Pál a népjóléti munkájába.

— Az Esterházy-birtok százezer embernek ad kenyeret. Ez a kenyér holtig tart. A hitbizományban szolgálatot teljesitő tisztviselők, alkalmazottak és uradalmi cselédek szolgálati rendszere kihalásra van épitve. Aki az Esterházyakat szolgálja, az holtig az Esterházyvagyon jövedelméből él. Az öregkori biztositás kérdését sajátbáztartásban oldja meg a hitbizomány. Aki megöregedett az uradalom szolgálatában, özvegye és árvái életéről is a hitbizományi uradalom gondoskodik. Hadirva otthont tart fenn a herceg. A hadrokkantaknak bérletben, tüzifában, anyagban nyujt támogatást. A hercegi birtok községeiben Pál herceg fél-fél hold rétet adományozott a hadrokkantaknak, hogy annak szénа és sarjutermésából tehenet tarthassanak. Ez Magyarország minden népjóléti intézmenye megkeresi herceg Esterházy Pált...

Mikor feltesszem a kérdést: hogyan él a herceg? — arra a nagy Esterházy Miklósra gondolok, akinek nagyuri paszszióiról ezer monda kering ma is a nép között. Aki megszédlette a külföldet tenger vagyonának csillogtatásával, aki szórta a pénzt, hogy megmutassa: igy él egy magyar nagyur...

Hogyan él a herceg?

A fiatalember dolgozik — és nem szórakozik

— A herceg reggel korán kel, azután tanácskozik...

— Nem lovagol?

— Nem. Eladta a híres Esterházy istállót, mert ennek az istállónak a fentartása nem egyezett a terveivel.

— A tanácskozáson?

— Esterházy Miklós herceg régi gárdája veszi körül a fiatal herceget. A tanácskozásnak mindig Pál herceg ad irányt.

(Folytatás a 6-ik oldalon)

VESSEN SZÁMOT

önmagával a magyar ember és vizsgálja meg alaposan a multat és jelent. Arra a megállapitásra fog jutni, hogy évek hosszu során csupán a megélhetésért küzdött és minden amit verejtékes robotolással el tudott érni, csak éppen a mindennapi kenyér volt.

Vessen számot önmagával a magyar ember és kérdezze meg önmagát, hogy mehet-e ez tovább is csak igy. Kérdezze meg önmagát, hogy mi lesz a sorsa, mikor erejét kezdi veszteni és nem kivánatos munkássá válik majd jelenlegi munkahelyén. Szomoru jövő ez.

Ha tisztában van ezekkel a dolgokkal, akkor azt is belátja, hogy ezen a helyzeten változtatnia kell, mig nem késő. Uj életet kell kezdenie, ahol nem fenyegeti az a veszély. Erre csak egy mód van: viszsza a földhöz! Legyen ujra former a magyar, mint régen volt.

A föld nem csalja meg azokat, akik szeretettel hánnak vele. És különösen nem csalja meg Floridában, ahol gazdagon, évente kétszer, háromszor ünti a termést. Ahol az éltető napfény állandó, hűséges segitőtársa a gazdának, ahol biztos jövőt teremthet magának.

Legyen tagja a Magyar Bányászlap mintafarmja körül alakuló magyar kolóniának, ahol biztos jövő várja, ahol egy élhet, mint egy hamisitatlan magyar faluban. Az alkalom itt van, tessék határozni. Irjon még ma az alábbi cimek bármelyikére:

Orange County Co.

101 N. ORANGE AVE — ORLANDO, FLORIDA

Hauser Vilmos manager

BITHLO, FLORIDA — BITHLO, FLORIDA

Exide
BATTERIES

MIKOR NEM OLCSÓ AZ OLCSÓ BATTERY?

Az ára egy és a legkevesebb a három dolog közül, mely meghatározza a battery értékét. A legfontosabb: mennyi ideig fog tartani és mennyibe fognak kerülni a javitások. Egy javitás többe kerülhet, mint az egész különbség az olcsó és jó battery között.

Ami az Ön batteryjének értékét meghatározza, először mike kerül, mennyi a javitás rajta és mennyi ideig tart. Ha ezt vizsgálja, megállapithatja, hogy az EXIDE BATTERY kevesebbe fog kerülni hónaponként, vagy évenként, mint másfajta.

Még igy is az Exide Battery a legolcsóbb a legjobb minőség dacára.

MURPHY'S BATTERY STATION

(A Postával szemben)

WILLIAMSON, W. VA — WILLIAMSON, W. VA

EZREN ES EZREN

ajánlják ezen tanácsunkat, hogy tartsák New Yorkban megtakarított pénzüknek ügy részét. — Biztosak vagyunk benne, hogy eljön az idő, mikor

HALASAK LESZNEK EZEN TANÁCSUNKÉRT!

Betétekre 4% kamatot fizetünk. A kamatot már negyedévenként cseréljük a tőkéhez

KISS EMIL BANKHÁZA 6th AVE—8th ST. NEW YORK, N. Y.

A M. Kir. Postatakarékpénztár leporolja az Egyesült Államokban

MAGYAR BÁNYAPLÉZEK MESÉI

MIHÁLY AZ APJÁRA ÜTÖTT

Irta: PÉCZELI JÓZSEF

Öreg Csösz András voltaképpen még nem is volt olyan öreg. A nyaka, dereka, mint a vas. A tartása is. Amolyan jó negy venesnek mutatkozott messziről. Azonbar hát az esztendők hosszu sora mégis csak rányomta a maga szigoru bélyegét: a fejére hamvat szórt, az ábrázatára meg mély barázdákat szántott.

Az őszön az asszonya itt hagyta. No, nem ugy. Halálos nyavalába esett. Vannak olyan nyavalyák. Az ember nem is gondolná! Eltemették. Na, olyan asszony is kevés sikeredik a föld hátán! Kár a magjáért. De hát ki szál szembe a Teremtővel? Az öreg ugyan egyszer-egyszer szembe szállt. Lázadozott, főként akkor, amikor nagyon ráébredt egy kis meleg ételre, meg amikor a testi gunyája váltást kivánt. Dohogott, dörmögött: "Élet ez?" Nem. Van értelme? Nincs. Maga magának adta fel a nagy kérdéseket, melyekre nyomban meg is felelt.

Történt egyszer, hogy ilyen keserü pil lanatában a Mihály fia, aki már tul volt a katonaseron, ott volt mellette a akkor hozzá fordult:

— Hallod-e hé! Ez igy tovább nem maradhat. Te is árvákocc, én is ugyanazonképpen!

Mihály amolyan könnyedén vetette vissza:

— Tegyen kend rula!

— Én?

— Hát!

— Vén fejjel?

— Olyan keményfáju kend, hogy nincs az a félidejü!

Az öregnek jól esett az elismerés, de nem mutatta. Inkább mintha bántva érezte volna magát.

— Ezt te mondod?

— Én.

— Nekem?

— Kendnek.

Az öreg fölegyenesedett az asztal mellől s inkább ugy a maga igaza kikarózására, mint megyörződésből azt mondta a gyerekek:

— Emberi törvény szerinti rajtad a sor!

Mihály, aki az apjával nem akart, de nem is mert ellenkezni, most már nem kádenciázott, hanem csak ugy a vállát ráng atta. Nem mert ugyanis kirukolni a farbával, hogy hát ni! — ha kend beleegyzkedne, akkor akár még ma megtarthatjuk a lakodalmat — a Bárány Zsófival! Csakhogy erre a szóra az öreg két szeme kiülledlene a helyéből s mint a rétifarkas üvöltené:

— Kódis-pereputty! Ágrólszakadt!

Az volt ugyanis az öreg álma, hogy a gyerek ragaszon a nősülésével. A mai világban másként ugyse tud a szegény ember. Azonban hát Mihály nem vélte célszerünek az időpontot s ezért csak köntörfalazott. Megnyujtotta a nyakát s azt mondta, de csak ugy a válla mögül:

— Hászen nem mondom, ha ugy történetesen egy nekemvalóra találnék...

Az öreg odavetette:

— Keresni kell!

Majd hozzátette:

— Inkább én magam is. .

Rábökött a homlokára:

— Csordás Lidi...

Mihálynak félre csuszsant a szája, de az öreg azért rátért a körülményekre:

— Az apjának háza, három hold szántója...

Hogy a gyereknek csak savanykás maradt az ábrázata, az öreg egy másik hurt penditett meg:

— Az Ökrös Rozi... Annak is lesz majd mit apritani a tejbe!

— Nem győzném én azt patikával!

Az öreg felnézett a mestergerendára, aztán az ablakon át ki a kinti világba, a hol igy tavaszelőn minden az életet ábrázolja. Maga a föld is, a belerejtett magvak, a fák, virágok, állatok. Még a legparányibb élő is. Minden. Csak épp az ember az, aki gondokkal terhelten huzakodik! Hol maga-magával, hol mással. Nem találja a helyét. Scholse jó, sehogyse jó. Lám, a Mihály is. Pedig ő mutatja neki a sima utat. Erre baladj. De az erővel a rögtöre akar fordulni... Igaz, hogy a Lidi már egy kissé viseltes ugy ábrázatban... a Rozi, meg vékonypénzü egészség dolgában, de azért még esztendőkig is kibirná patika nélkül! Mert a lányok sokat kibirnak. Azonban hát a Mihállyal nem lehet okosan beszélni. De hát mért nem lehet?

Hirtelen egy nagy kérdőjel ágaskodott fel az öreg belsejében. Tán ez a gyerek szért köti magát, hogy van valakije? Rémlett neki, hogy látta egy párszor a Bárányék utcájába fordulni... Csak nem csavarta el a fejét az a kódis...? Hm! Azonban ami igaz, az igz, azt meg kell adni, hogy annak a lánynak a formázata igen valamicsodás. A két karja, dereka, csipői... Hiszen ha legalább egy kis veteményes vagy irtás nézne rá...?! De semmi!

Összehuzta a szemöldökeit:

— Talán tán te olyat akarsz, akinek még rajtavalója sincs?

— Hát — nyelt egyet Mihály — az én két karommal azt is ki tudnám sikerítení!

Az öreg felemelte az öklét a ugy kenménykedte Mihály felé:

— Amig én élek, tudd meg, hogy ide nem teszi el a lábát egy "semmi!"

Azzal kifordult a pitvarajtón levegőzni. Ilyen esetben ugyanis legcélirányosabb dolog, ha az ember egy kissé megjáratja a fejét a levegőn.

A levegőzés alatt aztán föltette magában az öreg, hogy amint arra alkalom adódik, utána les a gyerekek.

Csalókázi szerencsje volt. Még aznap este meglepte őket a Bárányék palánkjánál.

— Hát ti itt egyezkedtek? — Ezzel a rzóval rontott rájuk.

A leány megrebbent, de a Mihálynak is elakadt a szava.

Éppen ez a nagy elhallgatásuk volt az árulójuk. Ezek értik egymást! Ha nem ugy volna, hát hallatnák a hangjukat.

Az öreg végigmérte a fiát. Tetőtől talpig. Na, ez a málé nem ütött rá. Nem. Áll, mint a kiaszott kutágas. Nincs egy parányi szava. Ha visszagondol a maga legényéletére... Szinte restelli... Jó, hogy senki sem látja... Aztán a leányt kezdte vasvillázni a szemeivel. De már azidőre a Zsófi szembe merészkedett vele.

— Oszt, ha egyezkednénk?

Az öreget megcsapta a szó éle. De csodálatosképpen nem is annyira sajgósan, mint inkább elmogatósan. A leány hangjában volt valami, ami kissé megolajozta a másképpen kihívó, dacos szavakat. Volt abban a rátartiság mellett egy kis könyörgés is. Az, hogy ne álljon kend a mi utunkba. De mintha meglett volna hentergetve egy kis igérethe is. Abba, hogy kend se fogja megbánni. Vagy hogy tán mindezeket az öreg nem is a leány hangjából olvasta ki, hanem a két szeméből, a meleget sugárzó mosolygós tekintetéből. Elég az hozzá, hogy az öregnek párologni kezdett az indulata s a helyébe amolyan beleegyezkedő, megértő érzés szürmekedett.

— Hát ha igy van... Hogyha már igy van, — ejtegette a fejét — akkor talán bévül is kerülközhetnénk?

Zsófi odaugrott az utcajtóhoz a kinyitotta..

Mihály schasem bánta meg, hogy átlépte a Bárány Zsófiék küszöbét. Az apja azonban már ezt nem mondhatta el magáról.

Az meg ugy történt, hogy az öreg valósággal belegabalyodott a menyébe. Történtek már olyan esetek! Eleinte csak ugy szemmel kisérgette a Zsófit. Minden mozdulatát. Napok, hetek multával már nemcsak a szemeivel kisérte, hanem ott sürgött forgott állandóan körülötte. A kéjére járt. Fát hasogatott, kolompért tisztogatott, vizet emelt a kutról. Még a rántást is megkavargatta. Közbe-közbe aztán ugy tréfaképpen ráveregetett a Zsófi csupaszkarjaira, az orcájára. Egyszer aztán felnyilt a Zsófi szeme s hessegetni kezdte maga mellől az öreget. De az öreg nem tágitott. Mit csináljon? Szóljon a Mihálynak?" Nem akart. Attól kezdve vigyázott magára.

Egy délután a Zsófi kifordult a szőlőbe cseresznyét szedni. Ugy állapodtak meg a Mihállyal, hogy másnap este ő is odafordul az erdőből, ahol egy kis irtása akadt, aztán együtt következnek haza. Az öreg otthon maradt, de csak rövid időre, mert ő is hamarosan ráébredt egy kis cseresznyére. Szürt keritett a nyakába s a kertek alatt kóvakodott a faluból.

Mihály az erdőn szorgoskodott. Ugy számitotta, hogy ha egy éjszaka kint hál, akkor két órával többet dolgozhat. Ugy, de a Zsófi meg a szőlőben, a kis gunyhó nádtödele alatt egyesegyedül... Hát nem lesz egyesegyedül. Meglepi. Inkább visszaindu meg hajnal előtt...

Hát amint a kis gunyhó felé lopakodik, — na most ráljeszt a Zsófira! — látja ám, hogy az ablakon át egy szürös ember értekezik vele. Vajjon ki lehet? Akkor meg nem gondolt semmi rossza. De a másik minutumban már karikára kezdett nyilni a szeme, főként, hogy a Zsófi hangjat is meghallotta:

— Nem, nem... Szólok a Mihálynak.

— Ej, lám csak. Na éppen jókor érkezett. Egy erős szilfakarót kihuzott egy gyenge csemete mellől s megmarkolta.

— Hát igy vagyunk?

Mihály két ugrással ott termett s aztán a szilfakaróval lecsapott...

A szürös ember összeesett.

Mihály bezörgetett.

— Zsófi!

Zsófi nyitotta az ajtót s kifélénkedett. Amint meglátta az elnyult embert s Mihály kezében a nagy karót, fülsiketoltott:

— Csak nem ütötte kend agyon?

Letérdelt az ember mellé. Fülelt.

— Él! — kiáltotta örömmel.

Mihály hátralepett s a karót ujból fölemelte:

— Hát te még örülsz, hogy él?

— Kend is örülhet...

Azzal Zsófi fölugrott a beszaladt a gunyhóba...

— Vizet hozok! — kiáltotta vissza.

— Még vizet is? Ugyan ki lehet ez a...

A karóval félrepiszkálta a kalapot... Hát az apja...

— Hé! Zsófi! — kiáltott be az ajtón. — Siess már azzal a vizzel!

Mikor az öreg fölocsudott, Mihály odaállt elébe:

— Nézze kend ezt a karót, akárha vashól volna! Hát én nem szeretném meg egyszer kitoróbálni.

Az öreg megtapogatta a fejét s azt mondta:

— Magam se!

Nem kellenek ezresek ahhoz,

hogy boldog otthont szerezzen magának minden tisztességes magyar ember nálunk.

Kicsi pénzü emberek meglepő kevés pénzzel szép farmot és kitünő otthont kaphatnak tőlünk.

Ha Ön azt hiszi, hogy kevés a pénze és nem vagy

Térdig ér az alfalfa Aberdeenben

lásithatja meg az álmát, nem képes egy farmot venni, irjon nékem. Meglepődik, ha megtudja, hogy milyen könnyen szerezhet magának egy nagyszerü farmot.

Irjon bővebb felvilágositásért az alábbi cimre:

Márk Béla Manager

Southern Colonization Company
ABERDEEN, MISS.

KISLÁNYOKAT CSALT A TORONYBA EGY VÉN EMBER

Jászladány község lakóit né hány hét óta különös események tartották izgalomban. Egymásután tűntek el hosszabb-rövidebb időre 8—10 éves leánygyermekek és amikor előkerültek a testben, lélekben meggyötört apróságok, szülők minden kérdezősére és fenyegetésére sem mondottak meg, hol voltak.

A nap-nap után megismétlődő esetekről tudomást szerez tek a hatóságok is. Megindult a nyomozás és hamarosan kiderült, mi történt a jászladányi kislányokkal.

Császár István községi rendőrbiztos nyomozás közben eljutott a templomtoronyba. Itt tetten érte Major Elek 69 éves toronyőrt, amikor egy cukorkával magához édesgetett nyolcéves kislleánnyal erőszakoskodott. A rendőrbiztos azonnal őrizethe vette a gyermekrontó öreg toronyőrt, akl szinte szemmértelenül vallotta be, hogy bünös üzelmeit már hosszabb idő óta üzi és a toronyba szám talan kisleányt csalt.

Amikor a falubeliek tudomására jutott, hogy mit csinált Major Elek, kaszákkal, villákkal felfegyverkezve rohantak a falubeliek a községházára, hogy népitéletet tartsanak az elvetemedett vénember felett. Csak a megerősitett csendőrjárőrnek sikerült megmenteni Major Eleket a falubeliek dühétől.

(Az Est)

CIGARETTÁJÁVAL GYUJTOTTA FEL SAJÁT HÁZÁT

Ferenc István gelsei gazdálkodó ittas állapotban ment haza a korcsmából. Nem vette észre, hogy égő cigarettáját eldobta — amitől meggyult a pajta és csakhamar a házzal együtt elhamvadt. Ferenc Istvánnak mindene elégett.

(Magyarország)

AZ ÖN FÉNYKÉPE

BESZÉL

ha azt nálunk csináltatja. A mi képeink élethűek, visszaadják az Ön hű szemüket

Csináltunk minden nagyságban, tiszta szép kivitelben

LYLE STUDIO

Wyoming St. Welch, W. Va.
Az Ellwood Hotellal szemben.

Magyar Bányászlapot bá nyászok irják bányászokról bányászoknak.

HA

megunta a bányamunkát jöjjön

DETROITBA.

Ez egy nagy vüggi gyárváros. Keresse fel itt

BOLLA ÉS FIA

BANK és INGATLAN-FORGALMI IRODÁJÁT

amely már 26 éve áll fenn. Mindenre kaphat felvilágosit ást, akár levélre, akár szóbeli érdeklődésre.

Betétekre 4% kamatot fizetünk

Bolla & Son Bankers

7932 West Jefferson Avenue
DETROIT, MICH.

A KUTYA MEGMENTETTE GAZDASSZONYÁT A CSAVARGÓ KÉSE ELŐL.

Dunaszekcső községben vakmerő rablógyilkossági kisérlet történt. Prokop Ferenc csavargó hentességéd a délutáni órákban bement Bodor Istvánné korcsmájába, ahol akkor a korcsmárosnén kivül senki sem tartózkodott. Az asz szontól előbb hort, majd pénzt követelt. Amikor az asszony vonakodott a csavargó parancsának eleget tenni, Prokop Ferenc két rántva, révetette magát az ijedten sikoltozó asszonyra. Bodorné szerencséjére a korcsmában hevert kutyája. A hatalmas állat abban a pillanatban vetett magát a támadóra, amikor az a kést fölemelte és a letepert asszonyba akarta szurni. A kutya hatalmas erővel belehapott a rabló lábikrájába és lerántotta asszonyáról, aki felugorva, kirohant az utcára és segitségért kiáltott. A járókelők berohantak a korcsmába, ahol a kutyával birkozó rablót lefogták és átadták a csendőrségnek. A pórul járt rablót a pécsi királyi ügyészség fogházába szállitották.

(Pesti Napló.)

NAGY TŰZ BAGOLA KÖZSÉGBEN

A Nagykanizsa melletti Bagola községben kigyulladt az egyik gazda szalmakazla. A tüz pillanatok alatt tovaterjedt, ujabb szalmakazlakra, pajtákra, istállókra. A nagy vizhiány miatt attól kellett tartani, hogy az egész község ége pusztul. Csakhamar megjelentek a helybeli tüzoltók, segitségükre jöttek a somogyszentmiklósi és nagykanizsai tüzoltók is, valamint a nagykanizsai honvédség egy szakasza és tüzfecskendős legénysége.

Ennek köszönhető, hogy em beréletben, állatállományban és házban nem esett kár. Több, mint nyolc pajta és istálló, valamint sok behordott gabona, takarmány és gazdasági felszerelés elpusztult. A tüzet játszó gyermekek okozták.

SZINIELŐ ADÁSOKRA

TÁNCMULATSÁGOKRA, BÁLOKRA

MEGHIVOKAT

PLAKÁTOKAT, BELÉPŐJEGYEKET

ÉS LUNCH-TICKETEKET

LEVÉLPAPIROKAT, EGYLETI

ALAPSZABÁLYOKAT ÉS

BÁRMILYEN MÁS NYOMTATVÁNYOKAT SZÉP KIVITELBEN ÉS PONTOSAN SZÁLLIT

A Magyar Bányászlap Nyomdája

HIMLERVILLE KENTUCKY

"MAGYAR BÁNYÁSZLAP"

(THE HUNGARIAN MINERS' JOURNAL)

HIMBERVILLE, KENTUCKY

Bányászok cím—Telegram: Miners Journal, Kermit, W. Va.
Telephone Kermit, W. Va. No. 2

Az egyesült magyar bányászlap, az Egyesült Államokban
The only Hungarian Miners' Journal in the United States

Előfizetési ár: Az Egyesült Államokban $2.00 — Magyarországba $3.00
Subscription Rates: In the United States $2.00 — Hungary $3.00

Megjelenik minden szombatban —:— Published Every Thursday

ANDREW FAY FISHER, Editor

A Magyar Bányászlapot bányászok írják, bányászoknak, bányászoknak.
The Hungarian Miners Journal is Written for Miners of Miners by Miners.

Entered as Second Class Matter at the Post Office at Himberville, Ky. Under the act of March 3, 1879.

"KI A HÁZBÓL?"

Nem mult még el egy hónap azóta, mikor a Keresztnapilap parancsot adott ki a katholikus bányászságnak.

Megparancsolta nekik, hogy dobják ki a házból a bányászok lapját.

Mert a Magyar Bányászlap — a Keresztszerint — Istentelen ujság.

Hát nagy is volt a Bányászlap büne.

Megkérdezte a Keresztől, hogy mennyit kaptak egy kis cikkért a bányaurak tól.

Azért a kis cikkért, amelyben tudatták az olvasókkal, hogy béke van Ohioban s hogy nagy öröm van a bányászok közt, amiért "open shop" rendszer mellett, napi öt dollárért visszamehetnek a munkába.

És még azt is hozzá irták, hogy az öt dolláros fizetés mellett tizenöt dollárt fog keresni a magyar bányász.

A Magyar Bányászlap szépen megkérdezte a Keresztől, hogy honnan vette ezt a hirét? Hogy hol vannak azok az ohioi magyar bányászok, akik ugy örülnek az open shopnak, akik olyan boldogok az öt dolláros napibérrel?

A Keresztnem adott feleletet a kérdésre, hanem elrendelte, hogy "ki a házból" a szemtelen, az istentelen Bányászlappal. Amelyik ilyen kellemetlen kérdéseket tud feladni a Keresztnek.

Hát a Bányászlapot nem nagyon számüzték a bányászházakból.

„Sem a katholikus otthonokból, sem a más felekezetü családoktól. Mert nem volt okuk rá.

Sőt mióta megvan ez az ujság, soha olyan tömegesen nem kaptuk az előfizetéseket, mint az utolsó hetekben.

Mi leköltöltük lapunkban a Keresztnek a förmedvényét.

Mert mi helyet adunk szivesen akármilyen ellenvéleménynek.

De a Kereszt azóta is adós maradt a válasszal, hogy kik örülnek, hol örülnek Ohioban a bányászjuni leverésének és az öt dolláros napidijnak? És hogy hol adják hát azt a tizenöt dollárt az open shopnál?

De hát a bányászok valahogy mégis csak válaszoltak.

A katholikus magyar bányászok, akik elolvasták a Keresztet és elolvasták a bányászujságot.

A Kereszt bejelentette, hogy ezentul nem mint napilap fog örülni, hogy Ohioban open shop és öt dolláros munkadij van, mert ezentul csak — hetilap lesz.

Hát ez nagy boldogság lehet a Keresztéknek.

Mert ha a bányászoknak örülni kell a leszállitott napszámnak, akkor a Keresztek is örülhetnek a leszállitott megjelenési dátumoknak.

Mi azonban nem tudunk örülni a demagóg hecclap összeomlásának.

Megjósoltuk ugyan, hogy a Bányászlap még akkor is "benn lesz" a magyar bányászok otthonában, mikor a Keresztre nem is fognak emlékezni az olvasók, de mégis csak sajnálattal látjuk az összeomlást.

Egy magyar lap pusztul el, amely soká élhetett volna, ha becsületesebben szolgálta volna a katholikus magyarságot.

Ahelyett, hogy olyen nagyon örült az ohioi open shopnak, meg az öt dolláros munkadijnak.

Talán az összeroppanás magához tériti a Keresztét, talán végre rátérnek a keresztényi szeretet utjaira, talán felhagynak a feleketi és politikai izgatással s talán ezentul nem kivánnak más lapokat "ki a házból"; s talán belátják most, hogy a bányaurak pénze még nem elég egy munkásoknak irott napilapra.

Mert akármennyit is adjanak egy-egy cikkért, soha nem hitethetik el egyetlen emberrel sem, hogy a szervezett bányászok "nagy örömmel" vették és veszik a szervezet leverését és a munkadij levágását.

Hát reméljük, hogy az uj hetilap tiszteségesebb, jobb ujság lesz, mert különben az röpül majd "ki a házból" s havilappá fog változni a heti ujság.

Békesség és tisztesség legyen mindnyájunkkal.

A VERHOVAY SEGÉLY EGYLET

konvencióján a központi titkár nagyon fontos javaslatokat terjeszt a delegátusok elé.

A legfontosabbnak tartjuk azt az inditványt, mely megszavazás esetén biztositaná a tagoknak, hogy ha valamely ok miatt az egyletből kimaradnak, befizetett tartalékjukat visszakapják. Éppen ugy, mint azok, akik életbiztositó intézetekből vásárolnak biztositást és ha abbahagyják a biztositás fizetését, visszakapják a tartalékjukat, vagy a tartalék, ellenében kapnak bizonyos ideig minden további fizetés nélkül biztositást.

Aztán az is fontos ujitás lenne, hogy ezentul eléréses biztositást is lehetne vásárolni a Verhovay Segély Egylettől. Vagyis valaki vásárolhatna olyan biztositást is, hogy annak összegét még életében kifizetnék neki. Éppen ugy, mint a biztositó társulatoknál.

Kétségtelen, hogy ezen ujitások nagyon sok uj tagot hoznának a Verhovay Segély Egyletbe.

Ma már az amerikai magyarság meglehetősen ismerős a biztositásokkal és bizony nagyon sokan éppen azért tartózkodtak az amerikai magyar egyletekbe való beléptől, mert azok nagyon elavult rendszer szerint adták a biztositást. Igen kevés ember vesz ma olyan biztositást, melyet halála után fizetnek ki.

Ha megszavazzák a delegátusok ezeket a nagyon fontos javaslatokat, akkor nem szabad figyelmen kivül hagyniok a 20-ik kerület javaslatát — melynek bizonára Hajdu Vendel lesz a szószólója — melyet már ismertettünk lapunkban.

A Verhovay Segély Egyletnek biztositási Intézette való átszervezése elkerülhetetlenné teszi a szakemberek alkalmazását. Nem lehet biztositó intézetet ugy vezetni, hogy annak irányitásában legalább egy ember ne legyen, aki ért a biztositás technikai részéhez. És nem lehet egy hatalmas biztositó intézet vagyonát kezelni anélkül, hogy ne legyen csak legalább egy ember a központban, aki tökéletesen ismeri az amerikai pénzügyi piacot.

A testület vagyonának helyes vagy helytelen kezelése megingathatja az egyletet alapjaiban. Az egylet vagyonát ugy kell kezelni, hogy annak tárcájában ne legyenek nem mobilizálható papirok. Az egyletnek csak olyan papirokat szabad vásárolni, melyeket minden nehézség nélkül minden nap pénzzé lehet tenni.

A Verhovay Segély Egylet lassan-lassan átalakul biztositó intézetté. Igy helyes az. Igy még talán hosszu időre lehet biztositani a fennmaradását.

Hisszük, a delegátusok nem fognak akadékoskodni az életbevágóan fontos javaslatok megszavazásánál és elfogadják ugy a központi titkár, mint a 20-ik kerület javaslatát.

SOROZNI FOGJÁK A BÁNYASZOKAT

akárcsak a katonákat a Pocahontas szénmezőn. A Pocahontas Coal Operators Associationhoz tartozó bányaurak elhatárzták, hogy minden egyes embert, aki munkára jelentkezik bányáiknál, előbb orvossal vizsgáltatnak meg és csakis olyan egyénnek adnak munkát, akit az orvos teljesen egészségesnek nyilvánit.

A Lynch, Ky. Steel Trust bányáinál, Ford Pond Creeki bányáinál már régen érvényben van ez a rendszer. Ez utóbbi bányákban például olyan embernek se nagyon adnak munkát, akinek rosszak a fogai.

A sorozással kapcsolatban azt is elhatározták, hogy bizonyos koron felül, még ha egészséges is valaki, akkor sem veszik fel munkába.

Az öregedő, beteges embert sehol se látják szivesen. Még ott se, ahol régen dolgozik az illető. Uj munkát meg bizony nagyon nehezen talál. A magyar bányászok zöme — sajnos — már benne van abban a korban, amelyet a bányaurak "nem kivánatos" kornak nyilvánitanak.

Mégis azt látjuk, hogy a magyar bányászok még mindig nem tettek le arról a rossz szokásukról, hogy unos-untalan költöznek.

Mi nem hasból mondjuk ezt. Cimváltozásokból látjuk, hogy vannak bányászok, akik egy év alatt hatszor-nyolcszor is helyet változtatnak.

Nem mondjuk, hogy olyan helyről ne költözzenek el a bányászok, ahol a munka megáll és nincs kilátás arra, hogy ismét keresni lehessen. Olyan helyről természetes, hogy el kell vándorolni.

De semmi értelme sincs annak, hogy ha valahol rövid időre csökken a munka, onnan azonnal elszaladjunk.

Hiszen amibe egy-egy költözés kerül, abból egy család pár hétig szépen élhet.

És a gyakori helyváltozással sokan azt érik el, hogy sehol se vernek gyökeret öreg napjaikra. Mert ha egy bányász valahol megöregszik, ott mégis csak jobban szánhat könnyebb munkára — bóna válogatás, homok száritás, pumpázás — mint olyan helyen, ahová öreg korban megy munkát kérni.

Az orvosi vizsgálatot előbb-utóbb be fogják vezetni más vidékeken is. Különösen West Virginiában, ahol most meglehetősen felemelték a compenzation biztositás árát.

Olyan embereknek, akik nem érzik magukat teljesen egészségeseknek, akik valamilyen betegségben szenvednek, azt ajánljuk, maradjanak munkájukban és ne tegyék ki magukat annak, hogy jelenlegi helyüket elhagyva, nem találnak aztán olyan helyet, ahol ujból munkába állhatnak.

MULATSÁGOK A MAGYAR BÁNYAPLÉBÉKEN.

(Minden egyleti báli hirdetést, ingyen közöljük e rovatban, mely egyleti a Magyar Bányászlap ugyanázjában készitett a mulatsághoz szükséges nyomtatványokat.)

A Woodmen of the World 566., Albert Osztálya szeptember 17-én, szombaton a No. 1. Hall nagy Tánctermében saját pénztára javára nagyszabásu Stüreti Bált rendez, melyre Lynch és környéke magyarságát tiszteletettel meghivják. Belépti dij: Férfiaknak $1.00, nőknek 25 cent. A zenét Lynch legjobb zenekara fogja szolgáltatni. A mulatság kezdete este 7 órakor.

A Woodmen of the World Logan Valley Miners Camp No. 188. szeptember 25-én, vasárnap táncmulatsággal egybe kötve tartja meg Zászlószentelését az Ellis Ball Parkban a korcsolyázó tegemben. A mulatság kezdete délután 3 órakor. A zenét a Logan vidéki legjobb zenekar fogja szolgáltatni. Belépti dij: Férfiaknak $1.00, nőknek 25 cent.

VAN ÖNNEK

olyan barátja, aki még nem olvasta a Bányászlapot? Lepje meg lapunkkal, csak 10 cent áldozatába kerül. Ujitsa meg előfizetését egy féléve, küldjön azonkivül be 10 centet és barátja czimét, mi nyomban megindítjuk részére az ujságot.

UJBÓL MEGNYITNAK EGY RÉGEN LEZÁRT CANADAI BÁNYÁT

A Mabou bányát Canadában még 1907-ben lezárták. Azóta abból soha sem bányászatok szenet.

Egy amerikai tőkésekből álló csoport most megvette a bányát. Azt ujból felszereltetik és napi 2500 tonna szén termelésére akarják berendezni.

KILENC EMBER MEGSEBESÜLT EGY BÁNYANYITÁSNÁL.

Az O & P Coal Co. Uniondale, Ohio mellett most nyit egy uj bányát.

A shaftot most nyitják, ahol 15 ember dolgozott. Dynamitsal akartak robbantani, amely azonban korábban robbant, mint kellett volna, amikor az emberek még nem menekültek el kellő távolságra.

A korábban robbant dynamit 9 embert megsebesitett, s kik közül kettő sulyosabb sebeket szenvedett.

ELKÉSZÜLT A CRYSTAL BLOCK COAL CO. GATESI BÁNYÁJÁNAK TIPLIJE.

A Crystal Block Coal Co., gatesi bányájának tiplije még a nyár elején leégett.

Azonnal megkezdték az uj tipli épitését és mint a társaság jelenti, a munkálatok annyira előrehaladtak, hogy szeptember 20-ika körül ujból meg tudják nyitni a bányát.

Szükséges van önnek

TOLL-ra

vánkosaiban? Irjon a mi czégünknek, hogy tollesitőt, selyemtisztitót és a szükséges mintákat elküldöntök. A mintákat ingyen küldjük, azonkivül rabláznunk fel van szerve, van kosaink és ágynemű felszerelések kel. Megelégedés garantálva.

A. STETZ FEATHER COMPANY
158 Passaic St. Dep. M. Passaic N. J.

A LOGAN VIDÉKI MAGYAROK FIGYELMÉBE!

Értesitem Logan és vidéke magyarságát, hogy KEDDEN és SZOMBATON egész nap, VASÁRNAP DÉLIG tartok Loganban rendelő órákat.

DR. SZŰCS MIKLÓS.

SÜRGÖNYI PÉNZKÜLDÉS

Magyarország, Csehszlovákia, Jugoszlávia és Románia.

Minden összeg az őhazában jamérékü kárpénz dollárokban

SÜRGÖNYILEG LESZ KIFIZETVE.

$ 10.00	$ 11.10	$ 200.00	$ 204.50
20.00	21.15	300.00	306.00
30.00	31.25	400.00	407.00
40.00	41.35	500.00	508.00
50.00	51.45	600.00	609.00
60.00	61.55	700.00	710.00
70.00	71.60	800.00	811.00
80.00	82.70	900.00	912.00
90.00	92.30	1000.00	1013.00
100.00	102.50	2000.00	2024.00

Ezen árak mellett az őhazában amerikai készpénz dollárokat SÜRGÖNYILEG kifizetünk. — Minden megbizás őhazai bankunk által legkésőbb a negyedik napon lesz elintézve.

SECURITY BANK OF CHICAGO

767 WILWAUKEE AVENUE CHICAGO, ILLINOIS

VAGYON TÖBB MINT TIZ MILLIÓ DOLLÁR

CARTER STUDIO

LOGAN, W. VA. LOGAN, W. VA.

SZOJÁK JÁNOS SZAKAVATOTT MAGYAR VEZETÉSE ALATT

FÉNYKÉPEKET KÉSZITÜNK A LEGSZEBB KIVITELBEN

Esküvők, keresztelők, temetések alkalmával csoportképeket készitünk.

FÉNYKÉP NAGYITÁSOK REMEK KIÁLLITÁSBAN

Lemezket és filmeket kidolgozásra elfogadunk

ÁRAINK MÉRSÉKELTEK MINDEN MUNKÁNK PONTOS

HARMADIK ÉVFOLYAM *HARMADIK ÉVFOLYAM*

MEGJELENT A

Magyar Farmer

HUNGARIAN FARMER

AUGUSZTUS 15-IKI SZÁMA

KOLOS LEO SZERKESZTÉSÉBEN

A Magyar Farmer félhavonként jelenik meg s az Amerikában boldogulást kereső magyarságnak igazi becsületes utmutatója.

A Magyar Farmer utmutatást ad az itteni gazdálkodási rendszerről, a célszerü gazdálkodás módjáról.

A Magyar Farmer megmondja, hogy vidékenként mit a legcélszerübb termelni, hogyan kell Amerikában gazdálkodni.

A Magyar Farmer közli a mezőgazdaságban a munkás keresletet, kiépiti a kapcsolatot a magyar farmerek között, hogy a magyar farmerek egy táborban küzdhessenek céljaikért.

A Magyar Farmer hasábjai nyitva állnak az olvasóknak, hogy elmondhassák egymásnak tapasztalataikat, meg vitathassák közérdekü kérdéseiket, feleletet találjanak mindenre, amit tudni akarnak.

A MAGYAR FARMER
ELŐFIZETÉSI ÁRA EGY DOLLÁR EGY ÉVRE.
melyért egy tartalmas lapot adunk és ügyes-bajos dolgaiban rendelkezésére állunk.

Mutatványszámot készséggel és ingyen küldünk

MAGYAR FARMER — HUNGARIAN FARMER
9406 Buckeye Road *Cleveland, Ohio.*

A WOODMEN OF THE WORLD

LOGAN VALLEY MINERS CAMP NO. 188.
TAGJAINAK FIGYELMÉBE!

....Értesitjük ezennel tagtársainkat, hogy Szeptember 25-én nagy zászlószentelési ünnepélyt tartunk táncmulatsággal egybekötve.

Felkérjük a tagtársakat, hogy ezen ünnepélyen mindnyájan legyenek szivesek megjelenni.

Kérjük a tagtársakat, hogy délután 1 órakor legyenek szivesek a gyülésteremnél megjelenni, mert 1 óra 30 perckor indulunk be Loganban a szentelésre.

Azon reményben, hogy mindnyájan együtt leszünk, vagyunk az egylet nevében

ALEX ZÁKÁNY elnök. *JOE BUTCHER* titkár.

WOODAL STUDIO

LOGAN, W. VA. BOX 262 LOGAN, W. VA.

A RÉGI STUDIO

MAGYAR VEZETÉS ALATT.

Cainálunk mindenféle fényképeket. Csoportképeket, esküvőiket, keresztelőiket felvételeket.

KÉPNAGYITÁSOK A LEGSZEBB KIVITELBEN

MINDEN MUNKÁRT SZAVATOLUNK!

Keressen fel bennünket, kiszolgálásunkkal meg leszi elégedve.

HA JÓ RUHAT AKAR OLCSÓ PÉNZÉRT

ikker azt csakis nálunk rendelje meg. Mérték szerint a legjobb anyagokból készítünk. Ennek bizonyítéka ruhát.

Mi évek óta IÁLJUK el a régi és a mai magyar bányászok rendelni az ön nálunk olcsóbb és szebb ruháinak elkészítésére.

AMERICAN TAILORING COMPANY
Williamson State Bank Bldg.
WILLIAMSON, W. VA.

ATKINS & VAUGHAN
WILLIAMSON, W. VA.
Órások és Ékszerészek
Mindennemű arany és ezüst tárgyak, gyűrűk, órák, láncok nagy választékban.
Órák javítását pontosan és kézbesítjük.
MINDEN MUNKÁNKKÉRT SZAVATOLUNK.

PÉNZ KÜLDEMÉNYEKET
gyorsan és pontosan fizetünk el a világ bármely részében a legalacsonyabb napi árfolyam mellett

HAJÓJEGYEK
minden vonalra a legrövidebb eredeti árakban.
kamatot fizetünk betétekre
4%
AMERICAN UNION BANK
Pittsburgh
37-ik utca és 6-ik Avenue.
Pittsburgh:
Broadway és 21-ik utca
Second Ave és 6-ik utca
NEW YORK.

CITY CAFÉ
WILLIAMSON, W. VA.
a City Hotel szomszédja.
TISZTÁN KEZELT, ÍZLETES, MAGYARSZÁGI ELKÉSZÍTETT ÉTELEK MINDEN IDŐBEN kaphatók.
A magyar bányászok pártfogását kéri
KOVÁCS ZSIGMOND
tulajdonos.

2 lap előfizetési ára 2.00 dollár.

MÉG VAN IDŐ

előkészíteni földjét az őszi ültetés alá, ha azonnal intézkedik. A viszonyok olyanok, hogy jogal lehet arra következtetni, hogy az őszi termés az idén különösen hasznothozó lesz.

Határozza el magát és most kezdjen el egy uj életet. Mondjon bucsut a bizonytalanságnak, a bérmunkának, legyen a maga gazdája és munkálkodjék egy szebb jövő érdekében.

Vegyen farmjainkhól, ha egy kicsit is törődik a saját maga és családja sorával. Vegyen ezekhól a földekhól, amelyek a hastingsi körzetben vannak, Florida legjobb vidékén.

A hastingsi földeket ismerik szerte az egész országban, mert innen kerül ki a korai krumpli, valamint a korai zöldségek egy jó nagy része, busás hasznot jelentve a termelőnek.

Most annál könnyebb a vásárlás, mert rendkívül előnyös és leszállított áron juthat ezekhez a földekhez. A kispénzü emberek csakugy megalapíthatják a maguk szerencséjét, mint a többel rendelkezők.

Ha most teszi meg ezt a lépést, akkor még mindig részesülhet a legalsó termés hasznában és így mindjárt a kezdetnél szerencsés helyzetben lesz.

Irjon még ma nekünk, szivesen szolgálunk felvilágosítással bármely kérdést illetőleg. Majdnem minden héten van egy társasutazásunk, erre vonatkozólag szintén szivesen adunk információt.

PARKHILL & EDMINSTER
LAND OWNERS & DEVELOPERS
9. KING STREET SAINT AUGUSTINE, FLA.
vagy
COLONY FARMS, INC.
SALES AGENTS
HUNTINGTON HOTEL HUNTINGTON, W. VA.

ILLINOISBAN NŐ AZ ELÉGEDETLENSÉG A KÜLÖN EGYEZSÉGEK MIATT

Ujabb sztrájk egy külön egyezséggel működő bányában. — A bányászok erős mozgalmat indítottak az általános sztrájkért. — A vezetőség pedig tovább köti a külön egyezményeket. — A sztrájkoló bányászok a külön egyezségek kötésének beszüntetését követelik a vezérektől. — A külön egyezségekkel meghosszabbítják a harcot Ill.-ban.

Illinois bányászai körében jak kapni a szerződést, mert napról-napra nő az elégedetlenség a szervezet vezetőségén.

Illinois bányászai nem akarnak belenyugodni, hogy a szén bányászok jegerősebben szervezett ellenében is — ahol pedig törvény is segíti a bányászokat, mert csak olyan bányász állhat munkába, akinek erre képesítése van — leverjék a bányavarak a bányászokat.

A bányászok látják, hogy a vezetőség mai taktikája csak veresérgher vezethet.

Mert mit fog érni Illinois bányászainak, ha hosszu hónapok óta-nálunk ála is irják majd az egyezséget, ha akkorra ők teljesen le lesznek szegényedve, tele lesznek adósságokkal? Annyi adósság gyülik majd fel, hogy hosszu hónapok keresete kell a tartozások kifizetésére. Es közben a hibás taktika miatt Illinoisban folytatódik ott, ahol áprilisban abbamaradt.

A nálunk havi munka, az év legnagyobb részében tetlenség.

A szervezet vezetősége nem akarja belátni hibáit. Nem akarnak változtatni a taktikán. Kötik a külön egyezségeket, amik meghosszabbítják a sztrájkot és megerősíti Illinois legerősebb versenytársát, a ma szervezetlen Nyugat Kentuckyt.

Illinois bányászai meg fogtak egyetlen olyan baleset se, ahol tömegesebben pusztultak el bányászok.

Ha már most azt nézük, mely államokban történtek a szerencsétlenségek, akkor azt látjuk, hogy most is West Virginia vezet a szerencsétlenségek számával.

38 bajtárs pusztult el ebben a hónapban West Virginia bányáiban. A legtöbb balesetet tetőszakadás okozta. 20 bányász pusztult el tetőszakadás következtében.

Ez azt bizonyitja, hogy még mindig nem forditanak a bányák és nagyon sok esetben a bányászok se kellő gondot a timberezésre. Be van bizonyitva, hogy számtalan balesetet el lehetett volna kerülni, jobb timberezés által.

Mi nem győzzük elégszer inteni a magyar bányászokat, hogy forditsanak nagyobb gondot saját biztonságukra és ahol szükséget látják a posztoknak, állitsanak oda, ha ez némi munkájukba is kerül.

West Virginia után Pennsylvánia következik 24 balesettel. Ebben az államban is a tetőszakadás okozta a balesetek felét.

Kentucky államban 17 halálos szerencsétlenség történt, a melyből hetet okozott tetőszakadás.

Alabama birhedt bányái 11 bajtárssal végezték ki. Jellemző a bányák biztonságára, hogy a tizenegy balesethöl hetet okozott tetőszakadás.

Ohio államban dt bányászt élt meg a bánya juliusban.

Három-három bányász fizetett életével mesterségének Oklahoma és Tennesse államokban.

Egy-egy bajtárs járt szerencsetlenül a következő államok bányáiban: Arkansas, Colorado, Indiana, Maryland, Virginia, Washington, Wyoming.

135 BÁNYÁSZT ÖLT MEG A BÁNYA JULIUSBAN

A legtöbb szerencsétlenség most is West Virginiában történt. — Aránytalanul sok szerencsétlenséget okoz a tetőszakadás. — A sztrájktörők csak növelik a szerencsétlenségek számát.

A U. S. Bureau of Mines most tette közzé a juliusi szerencsétlenségek kimutatását és ebből megtudjuk, hogy 135 bányász pusztult el munkája közben ebben a hónapban.

Ha tekintetbe veszük, hogy ebben a hónapban a sztrájk következtében az ország bányáinak igen tekintélyes része üzemen kivül volt, nagyon sok helyen pedig a szénpiac lanyhassága miatt csak csökkentett üzemmel dolgoztak, akkor meg kell döbbenni a szerencsétlenségek száma felett.

Julius hónapban 33,663,000 tonna puha és 5,034,000 tonna keményszenet termeltek. Minden millió tonna kitermelt puhaszénre 3.22, minden millió tonna keményszénre 6.36 halálaset jut.

Az év elmult hét hónapjában 1,305 bányász vesztette életét munkája közben az ország bányáiban.

Ebből 1008 bányász puhaszén és 297 bányász keményszén bányában pusztult el.

Az év elmult hét hónapjában 310,190,000 tonna puha és 45,935,000 tonna keményszenet termeltek ki. Minden millió tonna kitermelt puhaszénre 3.25 és minden millió keményszénre 6.47 halálaset jut.

A mult évi szerencsétlenségekkel szemben az idei ugy a puha, mint a keményszénipariban csökkenést mutat a balesetek száma. Ez azonban nem jelenti azt, mintha ma jobbak lennének a bányákban az állapotok.

Julius hónapban a széntermelés is sokkal kevesebb volt, mint a mult évben. A mult év julius hónapjában 43,472,000 tonna puhaszenet termeltek az idei 33,663,000 tonnával szemben. Mult évben 8,427,000 tonna keményszenet termeltek, mig az idén csak 5,034,000 tonnát.

Julius hónapban nem tör-

MISSOURIBAN A SZTRÁJKTÖRŐK CSATLAKOZNAK A SZERVEZETHEZ

Sikeres a piketelők munkája. — A bányatársaságok a sherifftől a piketelés megtiltását kérték. — A sheriff nem nyujtott segédkezet a bányauraknak.

Missouriban eredményesen dolgoznak a piketelő bányászok.

Clay megyében, Mosby bányában is megkezdték a sztrájk törést. A bányatársaság más vidéken toborzott munkásokat, akikkel üzembe helyezték a bányát.

A szervezett bányászok közül erre naponta mintegy kétszázan kivonulnak arra az utvonalra, ahol a sztrájktörőknek el kell haladni és igyekeznek rávenni őket a munka abbahagyására.

A társaságok erre a megye sheriffjéhez fordultak és kérték a piketelés betiltását.

A sheriff azonban azt válaszolta, hogy semmi okot se lát erre, mert a bányászok békésen viselkednek, egyetlen egy sztrájktörőnek sincs semmi baja.

Igy tovább is piketelnek Mosbyn a szervezett bányászok, még hozzá eredménnyel, mert napról-napra fogy a sztrájktörők száma.

Az első héten tizenkilenc sztrájktörő hagyta abba a munkát és csatlakozott a harcoló bányászok táborához.

A társaság a sztrájktöréstés megkezdésekor a tizenhetes béreket ajánlotta a szervezett bányászoknak, most ujabb jegyzéket akasztott ki, melyben valamivel magasabb fizetést állapitanak meg, mint a tizenhetes bérek.

A szervezett bányászok azonban ezt is elutasitották, mert csak a jacksonvilliei bérek mellett hajlandók a munkát felvenni.

AZ EGYETLEN amerikai magyar lap a Magyar Bányászlap, mely az Amerikába szakadt magyar bányászok érdekelért harcol. Eredményesebben segithetjük a magyar bányászokat, ha nagyobb tábor áll mögöttünk. Nőcelje Ön is a tábort. Ujitsa meg előfizetését és rendelje meg egy évre 10 cent beküldése ellenében a lapot egy barátjának.

UJ-ÉV — UJ-ESZME
Uj tulajdonosok alatt
DUMENTES
Chicago, Illinois
ZULYAN POLACHEK
1234 BROADWAY, NEW YORK

BÁNYASZERENCSÉTLENSÉG MAGYARORSZÁGBAN

PÉCS, aug. 18. Megrenditő szerencsétlenség történt a Mecsekben kiépitett magyarországi kőbányában. A 40 méter magasságu bányafalban szikla és kőtömegek zudultak alá, amelyek maguk alá temették Séta János kocsist és Tóth József munkást.

Séta János azonnal meghalt, Tóthot beszállitották a pécsi sebészeti klinikára, ott azonban anélkül, hogy eszméletre tért volna, pár perc mulva szintén meghalt.

Nagyharánál az időszegen természetesen óriási megdöbbenést keltett a halálos-végű katasztrófa, az emberek valamennyien a szerencsétlenség szinhelyére siettek, hogy megkezdjék a mentési munkálat.

A nagyharánsányi került képviselője, Simon János vette kezébe a mentés vezetését, de tulajdonképpen sok dolguk nem akadt a mentőknek, mert Séta Jánosون már nem lehetett segiteni, a többi munkás pedig, akik a kataszrófa idején a bányában voltak, csak könnyű sérüléseket, kisebb-nagyobb zuzódásokat szenvedtek.

Óriási, 5—6 méter átmérőjü szikladarabok hevernek a bánya fenekén, a negyven méter magas sziklafalat pedig borzalmas repedések és hatalmas üregek szaggatják szét-gig. Csak több órai megfeszitett munkával sikerült kiszabaditani Séta János holttestét a rázudult sziklatömeg alól. A szerencsétlen embert valószagaj darabokban kellett kiszedni a sziklák alól, annyira tönk relapitotta a leomló, körülbelül 400 vagon sulyu kőtömeg. Garfunkel János bányafelügyelő, aki eljelétő végig jelen volt a kataszrófánál, a következőképp adta elő a szerencsétlenség lefolyását.

— Félhetenegy előtt arra kelt szülünk, hogy száz köbméternyi kőtömeget robbantunk ki, szakkifejezéssel "leépitünk". Hogy a robbanóanyagot elhelyezhessük, tiz méternyi mély üregre volt szükség, amelyet előkészitő robbantással kellett kivájnunk. Ez a robbantás meg is történt s amikor hozzáfogtunk, hogy elhelyezzük a tiz kilogrammnyi dinamitot, egyszerre kisebb-nagyobb kövek kezdtek hullni felülről. Amikor felpillantottá, azonnal látam, hogy életveszedelemben vagyunk, rögtön kiabálni kezdtem, hogy mindenki meneküljön, de az irányt is megjelöltem, merre. Pillanatok alatt kirohantunk a veszedelmes helyről, de máris rettentő robajjal zudult lefelé a hatalmas kőtömeg, amely a menekülő munkásokat, ugyszólván valamennyit többé-kevésbbé megsebesitette. Mindez alig egy perc alatt történt és hogy halálos kimenetelű nem volt nagyobb arányu, annak köszönhető, hogy a munkások nem vesztettek el fejüket, utasitásom szerint a helyes irányba menekültek. Csupán a szerencsétlen Séta János és Tóth József zavarodtak meg egy pillanatra és pont ellenkező irányba szaladtak. Véleményem szerint a kőomlás az órlási forró nap és a mostani hűvös eső közötti hőkülönbözet okozta, a mely meglazitotta a repedező sziklákat, ugy, hogy a mostanni, aránylag kis robbantás is elég volt ahhoz, hogy szétválassza és lezuditsa a meglazult sziklatömeget.

A kőtömeg kivül a bányaszerencsétlenségnek négy sulyosabb sebesültje is van, ezek Szőllősi István, felesége, továbbá Szőllősi Katalin és Litter János, akiket a bányavállalat saját autóján azonnal beszállitott a siklósi kórházba. Kiszállt a helyszinre a vizsgálóbizottság Felber Antal kir. ügyész vezetésével, meg állapitani, terhel-e valakit felelősség.

A vizsgálat lefolytatása után a bizottság maga nem tudott dönteni a felelősség kérdésében, hanem elhatározta, hogy bányaszakértőket fog a helyszinen meghallgatni.

(Pesti Hirlap)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Józsa József, Fülbert, W. Va. A 17 dollár 74 centet megkaptuk és azt a Verhovay Segély Egylet 208-ik fiókja nyom tatványszámlája kiegyenlitésére fordittottuk.

Tarsoly Sándor, Monongille, W. Va. A 11 dollár 24 centet megkaptuk, mely összeget a Ref. Egyházi bál nyomtatványszámlája kiegyenlitésére fordittottuk.

MAGYAR BÁNYÁSZOK FIGYELMÉBE!
Ha Charleston, W. Va. vagy Clarksburg vidékén van a szomszédban és felkeresel a hotelomat, a mely szintén mint más szállodák is ajánlatban.
TISZTA SZOBÁK
JÓ, MAGYAROSAN KÉSZÍTETT ÉTELEK
minden időben kaphatók. — Magyarok kedvenc italával bár van.
Tisztességes kiszolgálás.
Honfitársaim szives pártfogását kérem
MANHATTAN HOTEL ÉS RESTAURANT
14 Summers St.
CHARLESTON, W. VA.
IPACS LUKÁCS TULAJDONOS

MEGJELENT
a legérdekesebb, legtanulságosabb magyar könyv
AZ AMERIKAI MAGYARSÁG TÖRTÉNETE
Irta: KENDE GÉZA
Két kötet
Két dollár
KAPHATÓ
lapunk kiadóhivatalában
HIMLERVILLE, KENTUCKY
és a szerzőnél, kinek címe:
GÉZA KENDE
708 Huron Road Cleveland, O.
KI TUD MA ARRÓL, hogy az első amerikai magyar 343 évvel ezelőtt 16 pett amerikai földre? Az amerikai magyarság története már 343 éves. Ennek a 343 éves szerencsés szerencsétlen sorsa és élete. Ez a marsdandó becsü történelmi munka az, ami ezek az szerzőtől vissz az amerikai magyarságnak elő. Kende Géza történelmi kutatása minden szélesebb pontosan kitarjed és nemcsak a Washington korban szervezett magyarokról, Kossuth Lajos és az emigrációt korából, valamint a polgárháborban résztvett magyar hősökről számol be érdekelhetőbb elbeszélése formájában, de megirja a mai amerikai magyarság küzdelmes életét és nehéz és nehezen megfőrkőltésére vagy szemszögéd, egész a mai napig. Hősapos példa, szerzőtte könyv az amerikai magyarság történetét, amelyet minden magyarnak EL KELL OLVASNIA!

DE LUX CAFÉ
WILLIAMSON, W. VA.
Third Ave Third Ave
KITUNO KONYHA
NAGYSZERU ETELEK
minden időben.
TISZTASÁG
A MI JELSZAVUNK
Keressen fel, ha Williamsonba jössz. Szivesen kiszolgálunk.

DR. K. S. BIRD
FOGORVOS
GARY, WEST VIRGINIA
FOGHUZÁS
ÉRZÉKTELENITÉSSEL.
Idegek fájdalom nélkül távolittatnak el
KORONA és HIDMUNKÁK
a legjobb kivitelben.

BÁNYAPLÉZRÓL-BÁNYAPLÉZRE

Magyar Bányászlap
szerkesztőségének

Himlerville, Ky.

Tisztelt Szerkesztő Úr!

Folyó hó 18-án megjelent lapszámából olvasva a Keresztnek kirohanását a Bányászlap ellen, katholikus létemre ököllbe szorul a kezem, habár soha senki ellen nem szoktam semmi körülmények között megjegyzést tenni. Habár szégyelném se óta olvasom a Bányászlapot, soha nem kértem önöktől szivességet semmi tekintetben, de most az egyszer kérem azoraimnak b. lapjában helyet szorítani.

Ki a házból! cimü cikkére a Keresztnek annyi mondani valóm van, hogy igenis mindeu öntudatos katholikusnak és minden öntudatos munkásembernek, valláskülönbség nélkül kötelessége lenne a Bányászlapot támogatni, tekintet nélkül arra, hogy ki a szerkesztője.

A Bányászlapból olvashatjuk egyedül az összes magyar lapok között, hogy mily furfangos és aljas módon használja ki a tőke a munkást nemcsak a bányaiparban, de az összes iparágakban. A Bányászlap az egyedüli, amely valódi képet tár az olvasó szeme elé.

Hogy milyen bünt követ el a katholikus, mikor a Bányászlapot olvassa, azt természetesen csakis a Keresztszerkesztősége tudhatja a legjobban, mert annak az a hivatása.

Mikor azonban vörös elvtársnak bélyegzi a Bányászlap szerkesztőjét, valótlanságot ir a főtisztelendő ur, mert azt még a Keresztszerkesztője sem állíthatja szivre tett kézzel, hogy a Bányászlap a vörösök mellett agitál. Sem arra nem tudna hittel esküdni, hogy a Bányászlap mirket, katholikusokat, avagy bármilyen vallást bármikor kritizált volna, de igenis azt merem állitani, hogy a főur roppant nagyot fülletentett, amikor azt irta a lapjában, hogy Ohioban egy bányász 100—150 tonna szenet is kiásnak naponként. Ha a főur megpróbálná a szénásást Ohioban, ugy, mint azt én tettem, hiszonyára nem irna ilyet a lapjába. Vagy talán a főur is ury lartja, mint egy másik szent lelkipásztor prédikálta a templomban, nogy nagy bünt követnek el a bányászok az isten ellen, ha sztrájkba mennek. Igaz, hogy ő a Pittsburgh Coal Co. zsoldjában állott.

Hat kérem szépen és katholikusnak született és remélem, hogy mit katholikus fogok meghalni is és semmiféle vörös szervezethez nem tartozom, de a Bányászlapnak előfizetője leszek mindaddig, a mig az megmarad munkásbarátnak és ezt be is bizonyitom az által, hogy mellékelve beküldök $2.00, azaz két dollárt és 10 centet, habár még az előfizetésem nem járt le és ezért kérem a Szerkesztő urat, hogy előfizetésemet a Bányászlapra, ugyszintén a Himler Márton Hetilapjára 1 evre tessék meghosszabbitani.

Bajtársi tisztelettel:
1927 Augusztus 19.

Leslie Engel
Box 101.
Majestic, Ky.

HELYEZZE EL

MEGTAKARITOTT PÉNZÉT BANKUNKBAN

Nálunk nemcsak akkor talál barátságos kiszolgálásra, amikor betétjét helyezi el, hanem akkor is, ha ügyes-bajos dolgában tanácsra van szüksége.

PÉNZT UTALUNK át az óhazába, gyorsan, pontosan

HAZAI ÜGYEKET óhazai ügyvédünk lelkiismeretesen és olcsón intéz el.

BETÉTJÉRE 3% KAMATOT fizetünk, amit minden félévben irunk be betétkönyvébe.

Ne hizlalja arokat, akik percentekben mérik a hazafiságot és ellenségei a bevándorolt taknak, de támogassa saját bajtársait, akik a bank tulajdonosai, azzal, hogy megtakarított pénzét a magyar bá:—: nyászok bankjában helyezi el. :—:

HIMLER ÁLLAMI BANK

HIMLERVILLE, KENTUCKY

HIMLER MÁRTON Elnök. ORDÓDY SÁNDOR Pénztárnok

HA ön kellemes izü, egészséges üdítő italt akar inni, követelje mindenütt a

CHERO COLA
CHERRY BLOSSOM
ORANGE vagy PEACHES

italokat

BLATZ ÉS WIDEMAN SÖRÖK KIVÁLÓ IZÜEK

SANITARY BOTTLING CO.

WILLIAMSON, W. VA.

It may cost 2 cents or 3 cents more a day to feed a cow Larro, but you get it all back and bigger profit, too. Milk is up.

Feed LARRO

Larro

TUG RIVER GROCERY COMPANY

Williamson, W. Va.

Occident és Gold Medal liszteket kizárólagos nagybani eladása ezen a környéken.

Larro-féle elsőrangu takarmányok nagy raktára.

Del Monte konnás áruk képviselői.

Minden fűszerárut nagyban tartunk

A KONTINENS LEGGAZDAGABB EMBERE

(Folytatás a 2-ik oldalról)

Rendszerint az történik, amit ő jónak gondol. Nem azért, mert ő a herceg, hanem azért, mert a gondolatai, ötletei olyanok, hogy szerencsének kell nevezünk azt, hogy a forradalmakat, összeomlást követő időben ennyire feladata magaslatán álló nagyur kezébe került ez a hatalmas vagyon. A herceg sokat utazik, járja a külföldet, tanul és tapasztalatait itthon gyümölcsözteti.

— Aután?

— Kimegy a birtokra. Délben ebéd. Délután olvas, tanul, tanácskozik és rendelkezik.

— Szórakozás?

— A herceg nem szórakozik...

— Politika?

— A herceg nem politizál. A tanácskozásokon elmondja néha, hogy ilyen, vagy olyan irányban próbálták megmozdulásra birni. S közli, hogy német mondott. Tisztában van azzal, hogy egy háromszázezer holdas birtok urának jobbra, vagy balra mozdulása komoly következményekkel járhatna. Egy pár évig még vár.

A herceg ujdi..

A herceg 19 éves volt, mikor átvette az Esterházy vagyon igazgatását. Ebben az időben még minden forrt, forongott Magyarországon. Az ország élete telve volt viharos izgalmak villamosságával. Mindenki óvatos volt.

Magyarországot eláraasztotta a pénz. Esterházy Pál kiut járt Németországban, látta azt a nagy beruházási munkát, amit a német állam, mezőgazdaság, ipar inditott a márka romlásának első napjaiban. Mikor hazaérkezett tanácskozásra hivta uradalmi vezetőit.

— Két lehetőség van a jövedelem megmentésére, — mondotta. — Az egyik: külföldi valutát vásárolni, a másik: beruházni. Az első koronarontás. Egy Esterházy nem lehet koronaronló. Tehát beruházunk!

Az az Esterházy birtokon megkezdődött a beruházás

Három év előtt üzembe helyezték a kapuvári husgyárat. Esterházy Pál elhatározta, hogy folyvesi a versenyt a prágai sonkával és a külföldi hentesaruval. Ez a husgyár három evi fennállása alatt 30.000 yorkshirei disznót dolgozott fel. Kezdetben csak az uradalom disznainak értekesitésével kapcsolták ki a közvetitő kereskedelmet, ma már az egész Dunántúl sertéstermelését felveszi a kapuvári üzem és prágai módra készitett sonkájával valóban ki fogja szoritani a külföldi sonkát.

Pár év előtt a MÁV komoly talpfamizériákkal küzdett. A magyarországi fahiány majdnem lehetetlenné tette, hogy a MÁV-ot hazai talpfával lássák el. A herceg azonnal felállittatott néhány fűrészletepet, lentii és csömöděri erdőgazdaságában megkezdte a talpfatermelést. Ma a MÁV legnagyobb szállitója. Hogy a vállalt feladatot teljesithesse, lentii és csömöděri erdőiben hetven kilométeres vasutat épitetett.

Rövid idő előtt megkezdődtek a kiserletek az autókaszás motorszeszzel való hajtására. A herceg az első kiserletek sikere után ugy rendelkezett, hogy meglevő nagy szeszgyárában meg kell kezdeni a motorszesz gyártását a azonnal engedelyt kert egy ötödik szeszgyár alapitására, hogy kiszorithassa a külföldi benzint.

Ipari politika

Három év előtt, mikor Fiume még csak messzifekvő álom volt, a herceg óriási műmalmot épitetett Dombóvárott.

— Ha a viszonyok javulnak és Magyarország ismét barátságos viszonyba kerül Olaszországgal, nekünk meg kell kapni Fiumét, vagy legalább szabad kikötőnk lesz az Adria partján, — mondotta a herceg. — Erre az időre készülnünk kell. Fel kell épiteni a műmalmot, olyan mértékben, hogy az egész Dunántul termelését felvehessük. Budapesttel szemben kétszáz kilométeres szállitási előnyünk lesz a külföld felé. Ez az előnyt ki kell használnunk.

Ma, amikor a herceg számitása mar bevált, makaróni és kekszgyárral akarja felszerelni a dombovári hengermalmot, hogy kiszoritsa az olasz makaronit és az angol kekszet.

Az Esterházy uradalom nagy nemesitő üzemének legnagyobb megrendelője — Argentina.

Pár nap előtt az osztrák mezőgazdák egy nagy küldöttsége járt az ensterházai uradalomban. Az osztrak mezőgazdák le akarták kötni az eszterházai fürmagnemesitő egesz jovo évi termését. De a herceg aligha tudja teljesiteni az osztrákok kérését, mert legnagyobb rendelőjét, Angliát, nem hagyhatja cserben...

A magyar nagybirtok fejlődésének utja: a földre ipari üzemeket épiteni, versenyezni a külföldi és belföldi piaccal, befolyásával oloasóbbá tenni az életet, hozzájárulni a nép jóléttéhez, munkaalkalmat teremteni, kiszoritani a külföldi árut, kivitelre dolgozni, ezzel javitani az orszag kulkereskedelmi mérlegét, mely egy állam gazdasági jólétének legbiztosabb hőmérője, — mondja egy szakember. — A föld jövedelme függlenitli, megmenti a kartel kényszerétől, biztonyos fokig mentesiti a bank befolyásától is. Az ilyen nagybirtokkal összekötött ipari üzem igen nagyra hivatott, ha annak vezetése jó kezekben van. A nagybirtok iduasztrálása! Magyarországon egy dunántuli földbirtokos kezdte...

— Esterházy Pál?

— Igen. Esterházy Pál herceg.

Tehát azt mondják a szakemberek, hogy Esterházy Pál, a "dolgozo herceg" megtalálta a jövő utját.

A herceg — 26 eves...

* * *

Az eszterházki kastély hatalmas körive az évszázados parkban elmult viharos, harcos századok öröksége, sok hetyke mondájának emlékét őrzi. Folyosőin, termeiben viharvert olajfestményeken nádorok, országbirók, Esterházy generálisok képe mered az idegenre, aki eljött, hogy lássa az Esterházy ősök unokáját és — egy uj Esterházy generáció őssét találta a nagyuri házban, aki tanul, dolgozik, iparmágnás lesz, huszonhatéves, most külföldi tanulmányutra készül és — eladta a lovakat, mert nem egyenek a terveivel...

Dernői Kocsis László.
(Pesti Napló)

TEGYÜK ERŐSSÉ,

ragyogó a Bányászlapot. Ujitsa meg előfizetését és küldjön be 10 centet egy barátja cimével. Igy ön is szerez egy katonát a Bányászlap táborába.

DR. O. M. WHITT
FOGORVOS
MATEWAN, W. VA.
Evek óta szolgálom ki a magyar bányászokat és munkámat mindig meg voltak elégedve
ÁRAIM MÉRSÉKELTEK!
MUNKÁM PONTOS
Forduljanak bátorsággal a hozzámiránt bizalom a magyar bányászok.

Ő lap előfizetési ára 2 dollár

The First National Bank
WELCH, W. VA.

Alaptőke	$ 100,000.00
Tartalék	150,000.00
Fel nem osztott nyereség	23,809.86

Bankunk egyike a legnagyobb és legerősebb bankoknak a vidéken.

Ha ön erős bankban akarja tartani a pénzét, helyezze azt el nálunk

Magyar ügyfeleinket pontos és előzékeny kiszolgálásban részesitjük

Pénzt küldünk a világ minden részébe.

MAGYARORSZÁGBA
HAMBURGON AT
Tréjda csavaros hajókkal:
NEW YORK (sj), HAMBURG
DEUTSCHLAND
ALBERT BALLIN
RESOLUTE, RELIANCE
és a kétkéményes egykéményes hajókkal
CLEVELAND, WESTPHALIA
THURINGIA
SZEMÉLYVONAL — NEMZETI GŐZHAJÓ-TÁRSULAT HAMBURG
$192.50
NEW YORKBÓL
BUDAPESTRE és VISSZA (Modern 2. osztályban)
Kitön U. S. Revenue Tax
HAJÓINDULÁS HETENKENT.
Részletesebb engedélyért és más információért forduljon bármely egynökünkhöz, vagy
Hamburg-American Line
United American Lines, Inc.
General Agents
28 BROADWAY, NEW YORK

THE PEOPLES BANK OF APPALACHIA
APPALACHIA, VA.
Hulyeste el nálunk betétjét.
EROS ÉS BIZTOS BANK.
TAKAREK BETETEKRE 4% KAMATOT FIZETUNK
Figyelmesen szolgáljuk ki.
Fiastékor este is nyitva tartunk.

The Citizens Bank of War
WAR W. Va.
Erős bank a Dry Fork vidéken szivében.
Mi mindig készséggel állunk minden dolgában az Ön szolgálatára.
Pénzt küldünk a világ minden részébe mérsékelt díjak mellett.
Betétjére 3% kamatot fizetünk.
Magyar ügyfeleinket bizalmasan pontos kiszolgálásban szeretjük.

DR. GEO. KEYSER
FOGORVOS
Williamson, W. Va.
Williamson State Bank épiletben az emeleten.
Mindenféle fogmunkát készitek, kitünő kivitelben, jutányos áron.
Magyar bányászok figyelmes kiszolgálásban részesülnek.

FONTOS BEJELENTÉS:

a Magyar Bányászlap példátlan és eddig páratlan kedvezményben részesiti mostantól kezdve két hónapon át az olvasókat.

Hasonló kedvezményre soha, sehol a világon nem volt példa, de hasonló okok és indokok nem is léteztek talán még sehol a világon.

A magyar bányászok végzetes időkhöz érkeztek. A bányaipar haldoklása közeledik a krizishez.

Ha valaha volt, akkor most lesz szükség arra, hogy a magyar bányászok a sorsukat tiaztán lássák.

Ha valaha szükséges volt egy bányászujság, akkor a következő két-három évben az fokozottabban szükséges lesz.

Erős, nagy, elterjedt, megbizható lap 'kell, amely képes legyen minden szak-információt pontosan és gyorsan beszerezni.

Erőssé, naggyá, elterjedtté kell hát a Bányászlapot tennünk.

Nem akarjuk, hogy ezért a magyar bányászok fizessenek. A Bányászlap hoz olyan áldozatot, amilyenre nem volt még példa a világon.

A bányászoktól inkább csak egy igen kis szivességet kérünk, hogy éljenek a kedvezménnyel.

A következőket adjuk tudtukra az olvasóknak:

Mostantól két hónapon át minden előfizető megrendelheti egy ismerősének, vagy egy barátjának a Magyar Bányászlapot 10 centért egy évre.

Csak az az egyetlen kiköttésünk, hogy mikor valaki beküldi a barátja cimét és a tiz centet, ujitsa meg saját előfizetését egy fél évre,

Aki két barátjának vagy ismerősének rendeli meg 10 centjével az ujságot, az ujit sa meg saját előfizetését egy egész évre.

Ha tehát valaki beküldi egy barátja cimét, akkor tessék azzal együtt egy dollárt és tiz centet küldeni. Egy dollárért megujitjuk az Ön előfizetését egy félévre, tiz centért küldjük a lapot az uj előfizetőnek egy egész évre. Ha két barátjának a cimére kivánja a lapot küldetni, tessék két dollárt és husz centet beküldeni. Két dollárért megujitjuk egy évre az Ön előfizetését, husz centért küldjük egy évig a két barátjának az ujságot.

A megujitást beküldheti, akár lejárt az Ön előfizetése, akár nem.

Akinek nincs barátja, vagy nincs ismerőse, aki nem kivánja a Bányászlapot a más számára megrendelni, az is élhet a kedvezménnyel. Megállapodtunk a Himler Márton Hetilapjával a ha valaki beküldi az egy dollár és tiz centet és az a kivánsága, akkor a dollárért megujitjuk a Bányászlapra az előfizetését s 10 centért küldjük a számára egy évig a Himler Márton Hetilapját.

Azt is megteheti ön, hogy önmagának és másnak rendeli meg a Himler Márton Hetilapját, de két rendelésénél két dollárt és husz centet kell beküldeni.

Magyar Bányászok! Nekünk ez az ujitás nem üzletet és jövedelmet jelent, hanem nagy költséget. Mi az ujabb áldozatot nem sajnáljuk, mert hűek akarunk maradni a multunkhoz.

Vajha a bányászok is megértenék a helyzetet és co-operálnának velünk, segitenének nekünk, hogy a lapot még nagyobbá és még erősebbé tehessük, a bányászok érdekében.

8 NAP A TENGEREN
Magyarországba
vagy onnan ide
BRÁMAN AT
A legnagyobb és legyorsabb német hajón, a
COLUMBUS-ON
vagy e-vonal más hajóin.
Kitaláltad czimen 3. osztályu Stateroomok. Legszállitási árra kártalanitó hajójegyek.
Részletesebben forduljon a helyi ügynökökhez, vagy
32 Broadway, New York
NORTH GERMAN
LLOYD

Óhazai mesék....

BÁNYÁSZOK ÁRVÁI
II. RÉSZ
BENDE PANNI TÖRTÉNETE
Irta: SZENTIMREI MÁRTHA

(Folytatás)

Sasülési gróf jól tudta, hogy neki a politikai barátainak az ellenforradalom alatt nem lesz semmiféle szerepük, de az események érdekelték, a fővárosban maradt, várt és figyelt. Szó sincs róla, az események változatosak voltak, de olyan termeszetüek, hogy a valóban beavatottaknak csordultig megtelt a szivük keserűséggel.

Akkor takarították a különböző entente misziók Budapest életét, akkor beszélt ugy legkisebb rangu emberük is a magyar miniszterelnökkel, mint alárendelt jével. Akkor érezte magát szerencsésnek az a magyar tisztviselőnő, aki miss Thomp sontól amerikai pamutot kapott, hogy magának kabátot és sapkát horgolhasson. A grófi pár nem tartozott azok közzé, akik estélyeket adtak az entente kiküldöttek tiszteletére s bár a háboru előtt, mint a főurak általában, nemzetközi életet éltek, most csak legmegbíztabb magyar barátaikat fogadták. Éppen ezért nem tudta mire vélni Sasülési gróf, miután egy délutáni inasa az amerikai misió egyik emberének névjegyét nyujtotta át neki. Pillanatig gondolkozott — azután fogadta.

Egy bizonytalan koru, kemény vonásu, elegáns yenki lépett be fesztelenül a szép, ódon butorzatu dolgozószobába a bemutatkozott. A gróf hellyel kinálta, az amerikai leült s azonnal élénken mutatott az irásztal felett függő képre.

— Ah! Az Ön fia?

A gróf igen meglepődött.

— Igen! Ismeri fiamat?

— Azonnal felismertem, igy néz ki most is, csak persze idősebb. Elutazásom előtt járt nálam egy közös ismerősünkkel s nagyon kért, hogy adjak át egy levelet szüleinek személyesen. Ime, eleget teszek megbizatásomnak.

Kivette irattárcájából a levelet s átnyujtotta a grófnak. Fel is állt.

— De kérem... maradjon még...

A gróf alig tudott hangot adni.

— Csak elvassa el, kérem levelét, mert hiszen, mint fia mondta, rég nem hallott hirt róla. Ezért nem szavarom tovább. És a választ sziveskedjék hozzám küldeni, én a misszió leveleivel továbbítom Amerikába, igy elkerüli a cenzurát.

A gróf melegen kezet szoritott a tapintatos yenkivel, megköszönte fáradozását, kikisérte a miután igy eleget tett minden illemszabálynak, remegő kezzel bontotta fel a levelet. Könny könny után tolult szemébe a akadályozta az olvasásban. Arca pillanatról pillanatra változott.

Midőn a grófnő egy negyedóra mulva benyitott, rémülve látta, hogy férje, tenye rebe temetve arcát, zokog.

Sasülési grófot még nem látta ember sirni, a felesége se, aki most felsiköltött.

— Domokos! Mi történt?

A gróf rösztelkedve emelte fel arcát.

— Örömömben sirok — hazudta magának is... Emil irt... kiszabadult a hadifogságból, egészséges...

— Hol a levél? A levelét! — lihegte magánkivül a grófnő. Férje magához ölelte, amit bizonyára rég nem tett már.

— Várj édesem, hiszen én elmondom, mi áll benne. Nincs semmi baja, sőt nősülni akar. Azért áldásunkat és bizonyos szükséges irások beszerzését kérí. Felkeresete Amerikában a vadász nevelt leányát a a fiát törvényesiteni akarja.

Most már a grófné is zokogott a nem — örömében. Azt hitte, a gróf is azon keseredett el, amin ő. Pedig tévedett. Férje egyelőre megkimélte azon sorok elolvasását, melyek őt, a kemény embert megfosztották önuralmától. Emil gróf többek közt ugyanis azt irta, hogy álnév alatt él künn, kitéve annak, hogy a törvényekkel összeütközik. És ha szülei nem adják áldásukat házasságához, hát csak szerezzék be az iratokat. Ő, ha ugy kivánják, inkább soha haza se jön, örökségéről is lemond.

Ezek a szavak éppen ugy, vagy még erősebben megrendisették a grófot, mint annak idején fiának öngyilkossági kisérlete. Istenem, hisz az egy tapasztalatlan, lobbanékony ifjunak meggondolatlan tette volt. De most, mint érett, sokat szenvedett férfi, megfontoltan kész választani szülei és örökösége, meg a között a közönséges személy között. Mily kevessé ragaszkodik szüleihez!

A grófné aztán követelte Emil gróf levelét s a gróf egy sóhajtással, egy sajnálkozó mozdulattal átnyujtotta. Előre tudta, melyik sornál fog ő is felzokogni s még olvasott, szinte álomsullyal nyomták agyát a nehéz másodpercek.

Igen, ha a proletár-uralom alatt érkezett volna Emil gróf levele, akkor minden keserűség nélkül adták volna áldásukat házasságához. De most már, reméllhetőleg hosszu ideig ismét biztonságban lesz a magántulajdon. És a büszke Sasülési gró fok birtokába oda illik-e Panni, a vadász nevelt leánya? Ha kedves is, ha jó is, főuri társaságba nem viheti Emil gróf s igy maga is számüzve lesz abból a körből, a melyhez tartozik. Mert a társadalmi osztályokat nemcsak vagyon és rang választják el egymástól, hanem a müveltségbeli nagy különbség is. Nem csoda hát, ha a gróf ugy elkeseredett a grófné panaszos sirása betöltötte a szobát.

— Mit felelünk neki? — nyögdécselte.

— Amit a szived sugall, szegény, megbántott anya!

— Nem sugall semmit, csak fáj... te szegény megbántott apa!

— Hittük volna valaha, hogy nem szeret bennünket, mikor oly jó, engedelmes fiunk volt?

— Ha a gyermekek megnőnek, kényszeritik szüleiket, hogy ők hajoljanak meg akaratuk előtt.

— Mindenesetre elküldöm neki az iratokat és pénzt is küldök. Es a kettő fontos és nem az áldásunk.

— Istenem, miért büntetsz bennünket ugy, hogy ott se leszünk egyetlen fiunk esküvőjén?

— Nem fogunk senkinek se hiányzani.

— És mit határozol örökösége felől? — kérdezte félénken a grófnő. — A köteles részre szoritod?

— E felett még ráérünk határozni. Most, ha te is jónak látod, megirom, hogy cselekedjék tetszése szerint. Maradjon örökre Amerikában, vagy jöjjön haza. De mihelyt lehetséges, látogasson meg bennünket feleségé nélkül — s akkor véglegesen rendezzük az anyagi ügyeit.

— Igen... igen... látogasson meg bennünket. S ha egyszer itt lesz, talán rá tudjuk beszélni — a válásra.

A grófnő, asszonyi szokás szerint, már uj tervet szőtt.

A gróf két nap mulva visszaadta az amerikainak látogatását, azután sietett be szerezni az iratokat. Nem ment könnyen! A proletár-uralom alatt mintha tatárok puszitották volna a miniszteriumokon kezdve valamennyi hivatal irattárában. Egyesekre nézve pótolhatatlan okmányok vesztek el s ami megmaradt, az ugy összevissza keveredett, hogy az akták rendbeszedése hónapokig tartott.

A sokféle sanyargatástól s az otthoni nyomorusságtól ideges hivatalnokok dühösen rá is rivalltak mindenkire, aki valamilyen ügyben náluk alkalmatlankodott. Sasülési gróf mégis kivétel volt. Az ellenforradalom helyre állította a rang tekintélyét s az ő neve tiszteletet parancsolt. Sok személyes utánjárással ugyan, de megkerültek Emil gróf okmányai. Sasülési gróf levelébe mellekélve siettett ismét Mr. Oswald McBurkhoz, hogy ő — mint ax felajánlotta — továbbitsa a misió postájával. Egyszersmind meg is hivta a jólelkű hirhozót vacsorára, aki meg is jelent pontosan. Száz százalékos nordic létére talán tulzottnak is találta azt a sok figyelmet, kedvességet, mellyel a grófnő kitüntette, akinek ki vehette volna rossz néven? Ez volt az az ember, aki látta az ő fiát!

A kitüntetett jenki őszintén sajnálta, hogy többet nem tudott mondani Emil grófról, bár a grófi pince borai megoldották nyelvét.

A MEGVÁLTÓ SZÓ

Simon Gergelyné el nem tudta képzelni, kit hozott az ura magával antójában, mert amilyen nyilt házat vittek az óhazában, annyira visszavonult életet éltek farmjukon. Simon örökké dolgozott, nem ismerte a pihenést. Azelőtt a kártyaasztalnál virradt rá, most meg gyakran számadásai közt. Hiába, természetében rejlett a szertelenkedés. Semmit se cainált félig!

Simon vendégét átölelve vezette feleségéhez.

— Nézd csak, kedvesem, kivel találkoztam a véletlen jóvoltából. A mi régi jó barátunk fia, Sasülési Emil gróf, aki Oroszországból került Amerikába.

(Folytatása következik)

OLVASSÁK EL A MAGYAR BÁNYÁSZOK!

Tisztelt Szerkesztő Ur,

olvasom a laphól az Ön által hirdetett kedvezményt. de minekután én nem kivánom, hogy 10 centért küldje a Bányászlapot bárkinek, tehát itt küldök 4 dollárt és kérem a Bányászlapot a következő cimre küldeni: Mike Illés 9207 Copeland Ave, Detroit, Mich. és a Himler Márton Hetilapját az én cimemre.

Kiváló tisztelettel

John. A. Szabó
Lyburn, W. Va.

Kedves Barátom,

itt küldök 7 nevet és kérem a csatolt money order ellenében részükre a Magyar Bányászlapot meginditani. Ami marad, azért meg a Himler Márton Hetilapját.

Mike Drabonat
160 Vord Street
New Brunswick, N. J.
Lewis Babus Jr.
Box 302. .... Wharton, N. J.
Bertalan File
Box 84. Wharton, N. J.
Chas. Kiss
Box 456. Wharton, N. J.
Joe Kerti
Box 76. Wharton, N. J.
Lad. Babus
Box 302. Wharton, N. J.
Nick Bertha
Box 715. Wharton, N. J.

Tisztelettel:
John Ferko
Box 124. Wharton, N. J.

Igen tisztelt Szerkesztő Ur,

olvasom a Magyar Bányászlapból, hogy el akarják terjeszteni a Bányászlapot, hát én megrendelem egy pár barátomnak, tessék az alanti cimekre megküldeni a lapokat.

John Katona
Box 842
Roundup, Mont.

Anthony Pacsbicka
2525 W. Linden Ave.
So. Bend., Ind.

Steve Seleg
Box 491
Roundup, Mont.

Joe Deák
Box 279
Elbert, W. Va.

Bányásztestvéri szeretettel
Pálfalvy E. Dénes,
Royalton, Ill.

Igen tisztelt Szerkesztő Ur,

mellékelve küldök 2 dollár 20 centet az előfizetésem megujitására egy évre és egy-egy évre alulnevezett barátaimnak,

John Hornok
Rd. 1. Greensboro, Pa.

Frank Szőke
Greensboro, Pa.

Maradok tisztelettel
Andrew Sorowetz
Greensboro, Pa.

Adena, O., 27/8/1927.

Tek. Szerkesztőség

itt küldöm egy barátomnak a cimét, aki egyébként is szeretett volna a mi táborunkba állni, de sajnos, most igen rossz világ van, már öt hónapja, hogy nem dolgozunk erre.

A cime az:
Nagy József
Box 101
Adena, Ohio, Jeff. Co.

Mellékelve küldöm b. lapjukra a 2 dollár és 10 centet. Bizony rossz világ van erre most és nem tudjuk meddig fog tartani a munkaszünet.

Isten velünk
Paul Fekete
Box 28. Adena, Ohio. Jeff. Co.

Tisztelt Szerkesztő Ur,

itt küldök egy félévi előfizetést a Bányászlapra, egy félévit pedig Himler Márton Hetilapjára. Most jár le augusztusban. Nagyon szeretnék egy évre előfizetni, de most nagyon rossz világ van, igy most egyelőre csak egy félévre ujitjuk meg. Tessék küldeni ugy a Bányászlapot, mint Himler Márton Hetilapját Steve Canto, Box 116, Adena, O. cimre. Maradunk üdvözlettel

Németh Imréné,
Cadiz, Ohio.

1362 Plum St., Terre Haute, Ind. 1927 Aug. 26.

Tisztelt Szerkesztő Ur!

Itt küldöm az előfizetésem megujitását, és egy pár jó barátomnak a bedvesmárjos előfizetést, a 30 centet. Szégyen ugalmas, hogy már itt, Indianában dolgozunk vagy öröm, és mindössze hat hétig voltam kint. Minden nap dolgozunk a régi bányákban mellett a Little Ben bányában. Igaz, hogy csak a déli oldalon dolgozunk Terre Hautenek, az északi oldalon még egy kum pánia sem irta alá az uj szerződést, nem is tudni, mikor irják alá. Ami biszem, ha a bányászpapir nem volna, hogy itt is megróbálnák a nyilt műhelyt, de majcer papir nélkül nem mehet le senki a bányába, akár pedig, nem kapnája meg a majner papirt, mert nem tudna a kötelezettsége felelni. Ez ügyben Indianában de Illinoisbeg, szerint be minden alkalmat megróbálják ha a nyilt műhelyt, ebben a két álladalom nem lehet a junion letörésével. Ennek után maradok bajtársi szeretettel

SZOBONYA ISTVÁN.

Az uj előfizetők az alábbiak:
Mr. Joseph Jónas, 2068 North 26 Street., Terre Haute, Ind. (Lej. aug 30 1928.) Mr. Frank Koos, 2401 Maple Ave. Terre Haute, Ind. (Lej. Aug 30. 1928.)

MI ÚJSÁG HIMLERVILLEN?

Az elmult héten 6 napot dolgoztak a Himler Coal Co. bányájában.

Vasárnap délután játszotta a Himlerville Baseball Csapat utolsó mérkőzését a Delbarton, W. Va. csapattal, azonban az 5-ik inning után a nagy eső miatt abba kellett hagyni a játékot. Ekkor 5:0 arányban álltak a himlerville-i csapat javára.

Himlerville	AB.	R.	H.	O.	A.
Sama ss	2	1	1	1	0
Brugge rf.	2	0	1	0	0
J. Bassiccak 2b.	3	1	1	2	0
Anderson p.	2	1	2	0	0
Poling c.	2	0	0	9	1
R. Hall cf.	2	0	1	0	0
F. Bassiccak 1b.	2	0	0	0	0
Farkas 3b	2	0	0	0	0
Gendy lf	2	0	0	0	0
	18	4	6	15	3

Delbarton	AB.	R.	H.	O.	A.
Hensley 1b.	2	0	0	3	0
White 2b	2	0	0	0	0
Ditty 3b	2	0	0	0	0
Ball ss	2	0	0	0	0
Fleming rf.	2	0	0	1	0
Farrell cf.	1	0	0	1	0
Stone lf.	2	0	0	1	0
Clarke c.	1	0	1	7	0
Acord p.	1	0	0	1	0
	15	0	1	15	0

Runs called in last half of 5th inning was not scored as game was called.

Two base hit Sama; three base hit Brugge. Homerun Anderson. Base on balls Sama 2, Anderson 1, Farrell 1. Sacrifice hunt Brugge. Stolen bases Charles Anderson, Sand Brugge. Struck by Acord 3, Anderson 1.

Score by innings

Delbarton	0 0 0 0 0	— 0
Himlerville	0 0 0 0 5	x — 5

Umpires (Mr. Chas. and Nichols Scorer, J. Y.

Szerdán este a moziban Vanity cimi izgalmas dráma kerül szinre Leatrice Joy-val és Charler Ray-val a főszerepekben.

Szombaton este The Hill Billy cimü kitünö dráma kerül bemutatóra Jack Pickforddal a főszerepben.

Vasárnap este Into Her Kingdom cimü gyönyörü kép lesz müsoron. A darab meséje Oroszországban játszódik le, a bolsheviki forradalom idejen. A szereplők a cár, család tagjai. A mese a cár leányának és egy paraszttiunak szerelmi regénye. A kép bövel kedik izgalmasabbnál-izgalmasabb jelenetekben. A felvételek mesés szép képeket mutatnak be. Az oroszországi részletek felvételénél a régi cári hadsereg egyik generálisa segédkezett. A cár leányát Corinne Griffit játsza.

Szerdától kezdődően a mozi előadások mindig pontosan fél 8 órakor kezdődnek.

AZ AMERIKAI NYELV-MESTER.

Aki azon kéd megelel az levezet kérdésre. Aki azon fel tegesül annak jöhet hell Budapest az szép szép szép